

VAMDRUP BORGERPLAN APRIL 2016

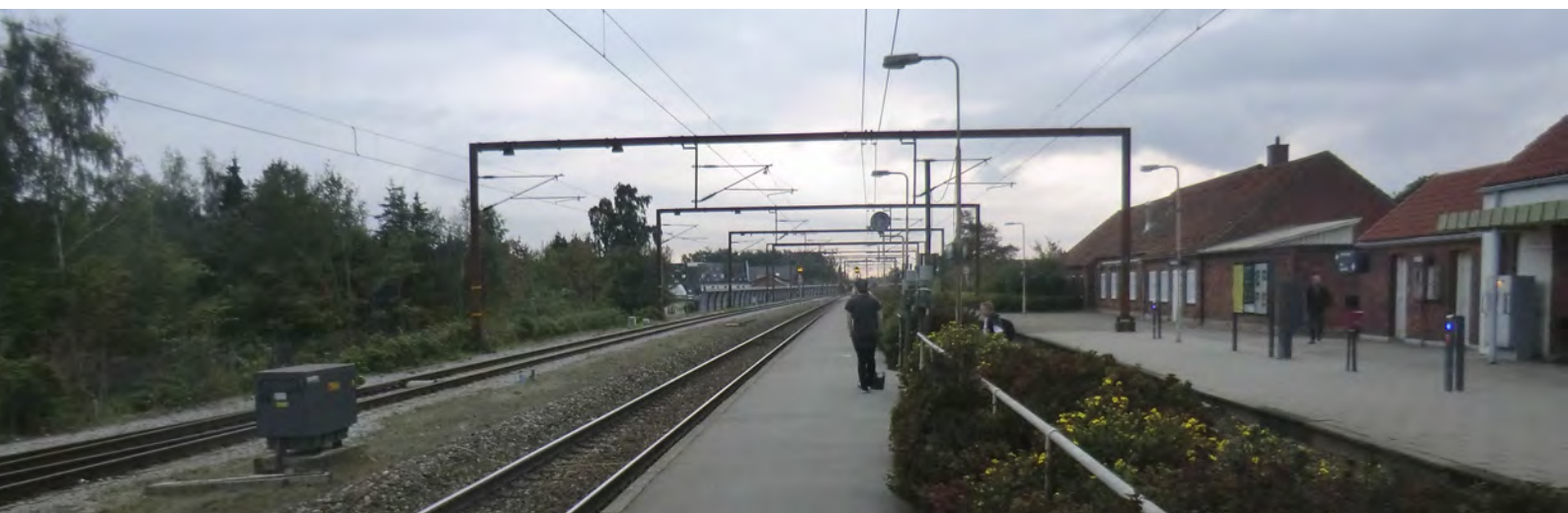
Udarbejdet på initiativ af borgerne i Vamdrup, Vamdrup Byforum og Kolding Kommune

Udgivet i 2016

Projektet er finansieret af Kolding Kommune

COWI har medvirket som konsulent på opgaven

INDHOLD

Indledning	5
Hvad er Vamdrup for en by?	7
Hvad må man i Vamdrup?	13
1: Hvordan skaber vi den gode ungeby?	15
2: Hvordan fastholder vi Vamdrup som en stærk erhvervsby?	19
3: Hvor og hvordan vil vi bo i fremtiden?	23
4: Hvordan skabes den aktive og attraktive by?	27
5: Hvordan sikres bymidten som levende og attraktivt mødested?	33
6: Hvad kan gøre trafikken bedre?	39
7: Hvordan kan udviklingen organiseres?	43
Seks store byudviklingsprojekter	45

INDLEDNING

Borgerplanen er lavet på baggrund af to borgermøder samt en række interviews med forskellige personer fra Vamdrup. Vamdrup Byforum har i forskellige sammenhænge arbejdet med byens muligheder og udfordringer. Dette materiale indgår også i borgerplanen.

Borgermøder i Vamdrup

Det første borgermøde i Vamdrup var udformet som en workshop, der blev afholdt i oktober 2015. Formålet var at få ideer frem til udvikling af Vamdrup. Workshoppen startede med en kort introduktion. Dernæst foregik diskussionen i mindre grupper om forskellige emner. Diskussionerne blev styret af et medlem fra Vamdrup Byforum eller en medarbejder fra Kolding Kommune og tog udgangspunkt i en liste med spørgsmål samt et flyfoto over Vamdrup, som deltagerne kunne tegne og kommentere på. Der mødte næsten 150 diskussionslystne borgere op på Vamdrup Skole, som sammen brugte 3 timer en tirsdag aften på at diskutere byens fremtid.

På det andet borgermøde med ca. 100 deltagere blev der mange ideer fra første workshop diskuteret og prioriteret. Arbejdet foregik i grupper som blev styret af medlemmer af Vamdrup Byforum. Deltagerne fik til opgave at give point til de forskellige ideer og herefter uddybe de højst prioriterede emner.

Læsevejledning

Borgerplanen består af tre overordnede dele:

Første del af borgerplanen sætter en ramme for diskussionen af byens fremtidige udviklingsmuligheder. Det er vigtigt at forholde sig til de generelle samfundsvilkår, som byer af Vamdrups størrelse er underlagt, ligesom det er vigtigt at forholde sig til de konkrete forudsætninger og muligheder, der gør sig gældende i Vamdrup. Samlet set opstilles Vamdrups styrker og karakterer, der giver byen sin identitet, som udviklingsarbejdet skal understøtte.

Anden del af borgerplanen indeholder resultatet af borgermøderne og interviewene. For hvert emne er der en oversigt over de højst prioriterede emner under overskriften "Det vil vi arbejde på!", en "Idebank" med de mange større og mindre ideer, der er kommet frem under processen og "Inspiration" fra andre byer mv. De højst prioriterede emner er uddybet i den løbende tekst og til sidst under hvert emne er prioriteringsskemaet indsat.

Tredje del af borgerplanen indeholder et overblik over de planforslag, der kan vises på et kort.

Til inspiration

Borgerplanen bygger på generel viden og erfaringer om udfordringer og muligheder i lignende byer. Der kan læses mere om emnet i følgende publikationer:

- > Aktiverende arkitektur og byplanlægning (2009) af Dansk Idrætsforbund og Indenrigsministeriet.
- > Hvad vil provinsbyerne? – byroller og bymidter i forandring (2012) af Naturstyrelsen og Dansk Arkitektur Center.
- > Planlægning og provinsbyerne (2013) af Naturstyrelsen og Dansk Arkitektur Center.
- > Stationsbyer i dag (2013) af Niels Boje Groth samt Christian Fertner.
- > Nye billeder på provinsbyerne (2015) af Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter.

Det videre arbejde

Det videre arbejde med Vamdrup borgerplan fortsætter. Borgerplanen er givet videre til Kolding Kommune, som vil bruge den som input til den nye kommuneplan, og Byforum vil bruge Borgerplanen som grundlag for den kommende tids arbejde. Der er mange gode ideer og forslag at gå videre med og mange kræfter at samarbejde med. Der er allerede under udarbejdelsen taget fat på nogle af Borgerplanens ideer og arbejdet går videre. Vi er alle interesserede i at gøre Vamdrup til en endnu bedre by at bo eller arbejde i.

Tegnforklaring

Bygningers opførelsesår, illustreret på ejendomsniveau

- 1750 - 1900
- 1900 - 1920
- 1920 - 1940
- 1940 - 1960
- 1960 - 1980
- 1980 - 2000
- 2000 - 2015

HVAD ER VAMDRUP FOR EN BY?

Vamdrup er opstået som stationsby og har cirka 5.000 indbyggere. Vamdrup Station spillede tidligere en vigtig rolle som grænsebanegård.

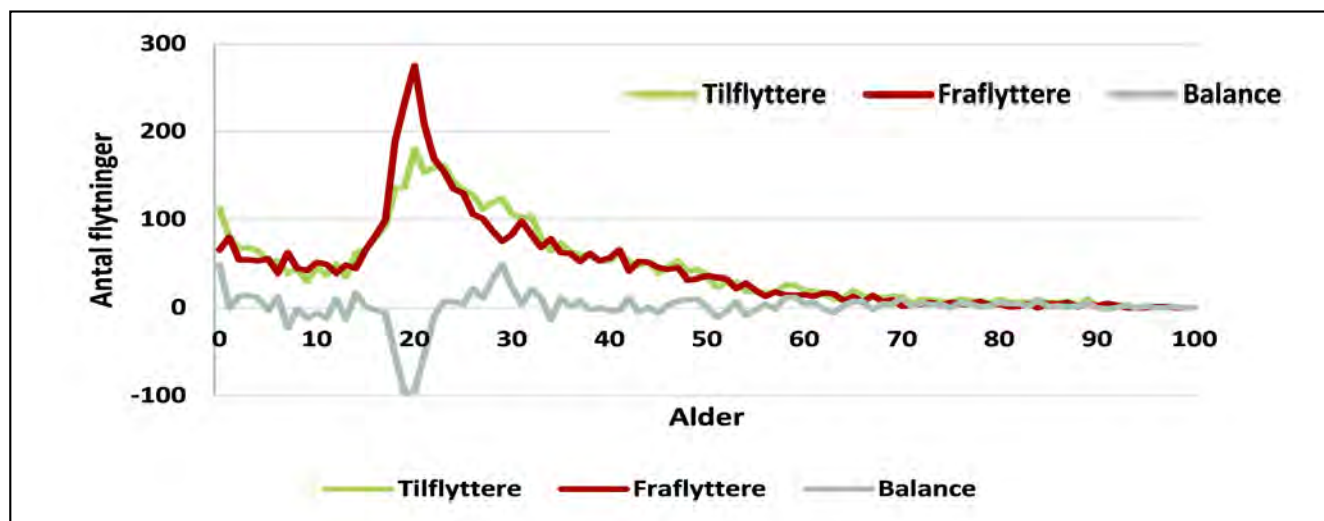
Som kortet viser, er en stor del af boligerne i Vamdrup bygget i enten perioden omkring år 1900 ved jernbanens anlæggelse eller i perioden 1960–1985. I den første periode sker udbygningen omkring Jernbanegade, Østergade og Vestergade, som det ses af kortet til venstre. Fra 1960–1980 og igen fra slutningen af halvfemserne og frem er mange af byens parcelhuskvarterer blevet bygget. Det gælder bl.a. Hvidøre, Højvang Nord og Tyrings Ager samt Søndermarken, Kongeåparken, Skovbrynet og Kæmpes Ager. I samme periode er også de store erhvervsområder øst for byen kommet til. Indgangen til byen, hvis man for eksempel kommer fra Kolding, er domineret af de mange virksomheder. Vamdrup har bevaret mange af de produktionsvirksomheder, som mange andre byer har mistet.

Vamdrup har haft fremgang i befolkningstallet gennem de seneste 10 år. I de sidste par år har tallet ligget nogenlunde stabilt omkring de 5.000 indbyggere.

	2004	2006	2008	2010	2012	2014
INDB.	4.790	4.917	5.001	5.073	5.021	4.993

Indbyggertallet dækker over løbende tilflytninger og fraflytninger, som fremgår af grafen nederst på siden.

Det ses, at tilflytninger og fraflytninger nogenlunde balancerer. Der er et dyk i balancen i alderen omkring 20 år. Det er meget naturligt, da mange unge flytter væk for at tage sig en uddannelse, men det er vigtigt at være opmærksom på, at der faktisk også sker en ret markant tilflytning af unge til byen. Vamdrup har overskud på flytningerne i aldersgruppen omkring 30 år og i gruppen af små børn under ca. 5 år. Det er derfor vigtigt, at Vamdrup har et passende boligudbud og er attraktiv både for de

	INTERNT	LUNDER- SKOV	NÆROM- RÅDET	KOLDING BY
TILFLYT- NING	43%	2%	5%	17%
FRAFLYT- NING	43%	1%	5%	16%
	KOLDING KOM- MUNE	HAD- ERSLEV KOM- MUNE	VEJEN KOM- MUNE	ANDRE KOM- MUNER
TILFLYT- NING	7%	3%	5%	19%
FRAFLYT- NING	6%	3%	8%	21%

unge op til omkring 25 år og for de unge familier op til midten af 30 års alderen. De unge og de unge familier flytter hyppigt og har derfor stor betydning for, hvordan indbyggertallet udvikler sig. Senere i livet – efter ca. 35 år – falder flytteaktiviteten. De ældre aldersgrupper er selvfølgelig også vigtige tilflyttergrupper, men det er svært at hente et større underskud ind på de unges flytninger gennem større tilflytning i de ældre aldersgrupper.

Hovedparten af tilflytninger og fraflytninger sker over korte afstande. De fleste flytter internt i byen fra en adresse til en anden. Det er derfor helt afgørende, at Vamdrup er god til at holde på sine nuværende borgere. Mange flytter mellem Vamdrup og Kolding. Færre kommer fra Lunderskov og nærområdet omkring Vamdrup. Det skyldes selvfølgelig, at indbyggertallet er lavt sammenlignet med Kolding. Det er også vigtigt at være opmærksom på, at 27 % af tilflytterne til Vamdrup kommer fra andre kommuner. Vamdrup er faktisk god til at tiltrække tilflyttere ude fra.

Erhvervsbyen Vamdrup

En af Vamdrups styrker er det gode erhvervsliv. Der er omkring 245 virksomheder (arbejdssteder) og 2.378 arbejdspladser i Vamdrup. Virksomhederne giver jobmuligheder for byens indbyggere og trækker også en del pendlere med sig.

	Arbejds- steder	Arbejds- pladser	Arbejdspladser pr. 100 indbyggere
Vamdrup	245	2.378	75
Lunderskov	129	948	49
Nærområdet	345	1.351	–
Christiansfeld	142	1.463	87

Virksomhederne omfatter alt fra landbrug, forretninger til produktion.

Pendlerbyen Vamdrup

I forslaget til Miljøministeriets Landsplanredegørelse 2013 tegnes der et billede af pendlingen til de større byer, hvor de fleste vidensarbejdspladser er koncentreret, jf. kortet nedenfor. Det mønster, der tegnes, viser ganske klart, at de danske byer har meget forskellige forudsætninger. Med beliggenhed som oplandsby til Kolding har Vamdrup gode pendlingsmuligheder. I landsplanredegørelsen er

byen udset til at kunne rumme over 25 procent pendlere af byens indbyggere.

Der er i dag (2015) ca. 2.800 personer i den erhvervsaktive alder mellem 20 og 66 år. I den tidligere Vamdrup Kommune pendlede 2.024 personer ud af kommunen for at arbejde, især til den tidligere Kolding Kommune (ca. 925 personer). Der var ca. 1.675 som pendlede til Vamdrup for at arbejde.

At være tilflytter til Vamdrup

Interview af tilflyttere fortæller, at Vamdrup udmærker sig ved at have alle faciliteter, der er brug for i hverdagen på en positiv lillebyagtig måde. Der er et stort arbejdsmarked inden for tilpas køretid, og det er let at komme til Kolding, Aarhus, Esbjerg mm. Og man får mere for pengene end i Kolding. Der er et godt naboskab. Folk passer på hinanden, men som tilflytter kan det være lidt svært at blive en del af lokalsamfundet, hvis man ikke har børn. Der har på det sidste været nogle problemer med hærværk og utryghed.

Vamdrups styrker og karakter

Det er vigtigt, at Vamdrup som den største oplandsby til Kolding fortsat kan hvile i sig selv. Derfor er det vigtigt, at borgerplanen er med til at skabe de forudsætninger, der nødvendigvis skal være til stede, for at Vamdrup kan udvikle sig.

Det er vigtigt, at Vamdrup forholder sig til de udfordringer, som mindre byer i dag står overfor, og udnytter eksisterende erfaringer samt konkrete styrker til at skabe en god by med et godt hverdagsliv. Som statistikken viser ligger en del af potentialet i byens gode erhvervsliv og i den solide sammensætning af de forskellige befolkningsgrupper (unge, familier og ældre) og i et faktum, at der flytter en del unge og unge familier til byen. I boksen er der listet en række af de karakteristika, som er kommet frem gennem interviews med nøglepersoner i Vamdrup, og i teksten herefter fremhæves de styrker og kvaliteter, der med fordel kan arbejdes videre med.

Pejlemærker for diskussionen af Vamdrups fremtid

- > Vamdrup er en levende og dynamisk by.
- > Vamdrup er en stationsby.
- > Befolkningsudvikling som gennemsnittet.
- > Tilflytterne kommer fra det nære opland.
- > Mange arbejdspladser i Vamdrup.
- > Der er stadig en del handel i centrum.
- > Men funktionerne er lidt spredte.

Spørgsmål til overvejelse

- > Vamdrup er siden 2007 gået fra at være en selvstændig kommune til at være en centerby i Kolding. Hvilken betydning har det for byen, dens erhverv og borgere?
- > Hvilken rolle skal Vamdrup spille i Kolding Kommune?
- > Udviklingen i Vamdrup er gået lidt i stå de senere år. Hvordan får vi sat gang i udviklingen igen?
- > Får vi nok ud af, at Vamdrup er en stærk erhvervsby?
- > Hvor er Vamdrup i forhold til Kolding Kommunes designstrategi?

Vi sporer at

- > Vamdrup er en driftig by.
- > Vamdrup vil gerne selv.
- > Vamdrup giver dig mere for pengene.
- > Vamdrup taler til fornuften.
- > Vamdrup er det brede flertals by.
- > Vamdrup er en erhvervsby.
- > Vamdrup er en handelsby.
- > Vamdrup er foreningernes og de aktives by.

> DET GODE ERHVERVSLIV SKAL UNDERSTØTTES
Vamdrup har bevaret sin industri og har mange arbejdspladser – noget som mange andre byer på samme størrelse har mistet. Andre byer er blevet sovebyer. Det er Vamdrup ikke. Vamdrup har også Arena Syd, et godt

foreningsliv, butikker, erhverv, skoler mm. På trods af øget konkurrence og udfordring i forhold til at finde sin nye rolle efter kommunalreformen i 2007 har byen umiddelbart stadig det hele. Udfordringen er at optimere på funktionerne, så de ikke forsvinder.

I Vamdrup er der gode muligheder for at arbejde og bo i samme by. Det er ret unikt og kan trække tilflyttere til. Derfor er erhvervslivet noget, der skal understøttes og dyrkes i byens rolle. Dette er særskilt behandlet i tema 2 (side 19–22).

> UNDERSTØT ET GODT BOLIGUDBUD

Det er også et af Vamdrups stærke kort, at der er en bred befolkningssammensætning, og at byen faktisk har en tilflytning af unge mennesker i alderen over 20 år. Vamdrup har allerede i dag den fordel, at man får mere for pengene sammenlignet med Kolding og andre større byer, men det er også vigtigt, at udbuddet af boliger udvikles. I dag er der andre behov og ønsker til boligen, og uden boligbyggeri vil indbyggertallet langsomt falde, da der med tiden vil bo færre i de boliger, der er (se mere herom i tema 3 (s. 23–27)). Det er også vigtigt, at Vamdrup fortsat er 'en helstøbt by' med skoler, indkøbsmuligheder mm.

I det hele taget er Vamdrup en by, der har det hele og samtidig er overskuelig og ret tryk for børn, voksne og ældre. Vamdrup taler derfor til fornuften og er det rationelle valg.

Der er også noget, Vamdrup mangler sammenlignet med mange andre byer. Vamdrup har ikke en lang historie, købstadsmiljøer og store seværdigheder, som taler til følelserne. Vamdrup er den gode og fornuftige by for det brede flertal.

> STYRK BYMIDTEN

Byliv er en af Vamdrups udfordringer, en udfordring, som andre byer af samme størrelse også står overfor. Traditionelt knytter byens liv sig til midtbyen og butik-

kerne. I dag kan butikkerne ikke på samme måde som tidligere løfte bylivet. Antallet af butikker er i tilbagegang, og de tilbageblevne butikker bliver presset af nethandel og storbyernes mere varierende butiksudbud. Kolding Storcenter er en hård konkurrent.

> STYRK FORENINGSLIVET

Til gengæld har Vamdrup den fordel, at byen har et godt skole-, fritids- og kulturliv. Mange benytter Arena Syd og byens øvrige fritidstilbud, som f.eks. biblioteket og biografen. Her kommer mange mennesker, men livet i institutionerne foregår indendørs og bidrager ikke som sådan til liv i bybilledet. Der er andre steder gode eksempler på, at idrætshaller, biografteater og biblioteker åbner sig mod byen, ligesom nybyggeri kan udformes, så det er mere åbent i forhold til omgivelserne. Som illustreret herunder af Byforum kan der ved biblioteket og brandstationen skabes et kulturelt samlingspunkt, der spiller sammen med bymidtens butikker og andre tilbud.

Et andet sted, hvor det er naturligt for mange mennesker at mødes, er supermarkeder, og her har Vamdrup stadig flere gode tilbud til byens indbyggere.

Der eksisterer altså flere centre for byliv i Vamdrup. Potentialet ligger i at udnytte dette liv. Det kan groft sagt gøres på to måder. Enten ved at centrere funktionerne, eller ved at skabe bedre forbindelser mellem dem. Dette behandles yderligere i tema 4 om forbindelser i byen

(side 27–32) samt tema 5 om midtbyen (side 33–38).

På den måde kan man udnytte eksisterende funktioner til at skabe liv i byen, men andre steder end man traditionelt tænker som værende byens centrum for byliv.

> **STYRK DE GRØNNE OG REKREATIVE KVALITETER**
Gennem Vamdrup løber både Kongeåen og Vamdrup Å med gode muligheder for naturoplevelser og historiske fortællinger. Rundt om byen ligger både søer og skove, som også med fordel kan udnyttes til aktiviteter, som inddrager dem bedre i byens liv.

Nogle byer har udnyttet adgangen til vand til at skabe en mere levende bymidte. Det kan f.eks. ses i Kolding. I Vamdrup løber åerne ikke direkte gennem centrum, men ligger i grønne kiler og vil være gode til at understøtte naturoplevelser i byen. Der er udarbejdet et forslag til bedrestisystemer, der udnytter åernes forløb. Stisystemerne vil også binde byen sammen med områderne uden for byen. Se mere herom under tema 5 om forbindelse i byen (side 33–38). Udbyggede stiforbindelser vil skabe nye sammenhænge i byen og tilbyde alternative rekreative forbindelser, som kan udnyttes til rekreation og motion. Vamdrup har således gode muligheder for at sælge sig selv som en attraktiv bosætningsby og oplandsby til Kolding ved at være en helstøbt by med et godt hverdagsliv.

TIL INSPIRATION

Fra 'Nye billeder på provinsbyerne' (2015).

> Landskabet ind i byen

Mange byer er opstået omkring en å, en sø, en fjord, men som byerne har udviklet sig, er der ofte sket det, at de har 'vendt ryggen til landskabet', fordi den har udviklet sig med fokus på centrum – eller langs en ny infrastrukturel hovedåre – jernbanen eller vejen.

> Udnyt synergier gennem bedre forbindelser

En del af de funktioner, som rent faktisk skaber liv – f.eks. discountbutikker, skoler eller idrætshaller – ligger ofte i periferien af byerne, hvor der også er lettere adgang til landskabet. Her kan skabes nye muligheder for mødesteder, hvor landskab og by møder hinanden. Der kan forsøges at trække livet og landskabet ind i byen, eventuelt gennem en stiforbindelse – måske ved at nedrive forfaldne huse.

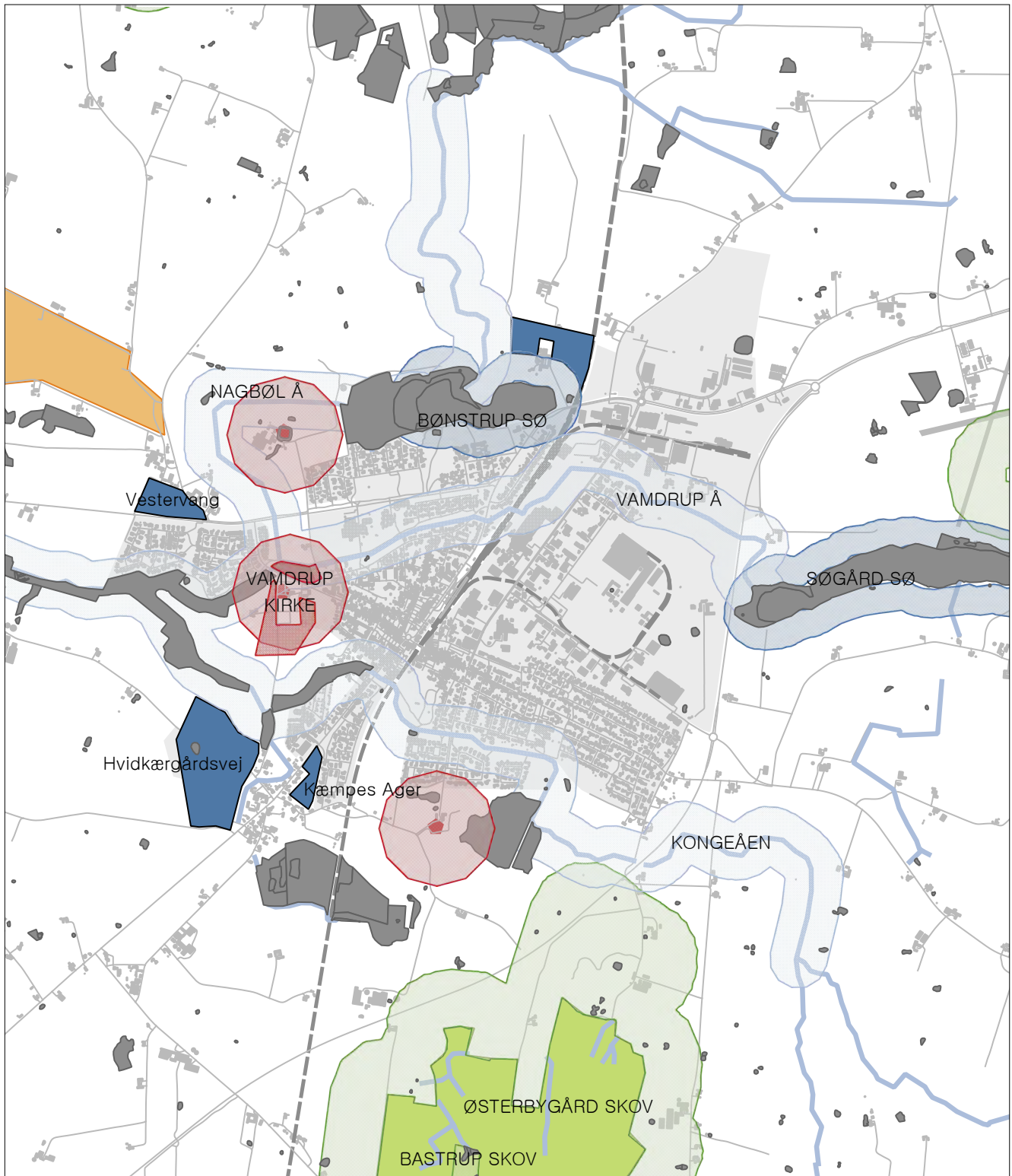
> Styrk de eksisterende attraktioner

Oftest overstiger antallet af mennesker, som benytter f.eks. idrætshaller, biblioteker etc. antallet af mennesker, som opholder sig i bymidten. Bygninger anvendes typisk kun til en aktivitet og vender sig ofte ind ad frem for at åbne op mod omgivelserne.

> Bymidten som boligområde

En strategi kan være at omdanne bymidten til noget helt andet. Eksempelvis til boligområde med de ældre som den primære målgruppe. Man kunne også tænke i flexboliger eller ferieboliger. I de mindre handeleggader har gaderummet en rumlig kvalitet i sig selv. Andre steder kan der etableres forhaver på det, der tidligere var en bred gågade.

- ◆ Fredet fortidsminde
- Kulturarv
- Kirkebyggelinjer
- Beskyttede naturtyper (søer mm.)
- Søbeskyttelseslinjer
- Beskyttelse vandløb
- Åbeskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer
- Områder udlagt til boligbebyggelse

HVAD MÅ MAN I VAMDRUP?

Når Vamdrup skal udvikles, er det vigtigt at være opmærksom på de begrænsninger, der gælder som følge af planlægning og lovgivning. De væsentligste love er Lov om Naturbeskyttelse og Lov om Planlægning, som begge har til formål at beskytte natur-, kultur- og landskabsmæssige værdier i Danmark.

Inden for byzonen, der er markeret med lysegråt på kortet på side 12, er det som udgangspunkt lettere at gennemføre projekter end i landzonen. I byzonen kan der være områdereguleringer som følge af kommuneplanrammer og lokalplaner. Hvis kommunen ønsker det, kan planerne ændres.

I den gældende områdeplan for Vamdrup fra 2013 er der udlagt tre områder til fremtidig boligudbygning. Udbygningen skal først ske ved Hvidkærgårdsvej. Vamdrup by mangler samtidig byggegrunde med en særlig attraktiv placering, hvorfor området ved Bønstrup Sø også er planlagt udbygget i første fase. Efterfølgende skal området ved Vestervang udbygges. Alle områder kræver lokalplanlægning. Området ved Kæmpes Ager er lokalplanlagt og udbygges i tråd med det eksisterende område.

Naturbeskyttelsesloven regulerer dels opretholdelse af en række naturlige søer, åer, heder, moser mm. og udlægger bygge- og beskyttelseslinjer langs disse. Det er især beskyttede søer og åer, jord- og stendiger samt skovbyggelinjen, som man skal være opmærksom på i forbindelse med bygge- og anlægsarbejder i Vamdrupområdet.

Langs Bønstrup Sø og Søgård Sø må der ikke placeres bebyggelse eller lignende inden for en afstand af 150 meter. Samme afstandskrav gælder for Vamdrup Å, Kongeåen og Nagbøl Å. Rundt om skove er afstandskravet 300 meter. Endeligt må der ikke opføres bebyggelse med en højde over 8,5 m inden for en afstand af 300 m fra

Vamdrup kirke. Langs Kongeåen, ved Stationsgrunden er der allerede bebyggelse med toilet osv. med en mindre end 90 m afstand til Kongeåen.

Ved Ballegårdsvej i Bastrup findes tre fredede gravhøje med tilhørende beskyttelseslinjer. Den ene af dem blev i 2009 indviet af kulturministeren og Kolding Kommune efter vellykket restaurering som et særligt eksempel på bevaring af kulturarven. Samtidig blev skiltning af Hærvejen som fredet fortidsminde på dette sted opsat af Kolding Kommune og indviet af ministeren.

Det er muligt at søge kommunen om dispensation fra byggelinjerne, men administrationen er generel restriktiv, så kun mindre projekter, der ikke er i modstrid med lovens beskyttelsesformål, vil kunne godkendes.

Kortet på side 12 viser de bygge- og beskyttelseslinjer, som findes i området omkring Vamdrup. Et aktuelt kort over beskyttede områder vil altid kunne findes på Danmarks Miljøportal, via adressen www.miljoportal.dk.

Der er et par fredninger i det umiddelbare nærområde. Nordvest for Vestervang har Museet på Koldinghus i 2004 registreret en række Bronzealder gravhøje som fredede. Gravhøjene er del af et mere end 2 km langt stræk med mindst 25 gravhøje, hvoraf kun 3 er fredede. Blandt de mange høje findes nogle af landets største og fundrigeste, nemlig Guldhøj og Kongenshøj. Området er derfor udpeget som særligt bevaringsværdigt og med et stort forskningspotentiale i lighed med området omkring Tobøl ved Kongeåens vestlige halvdel.

Udover disse stedbundne restriktioner kan der være andre lovgivningsmæssige hensyn, der skal tages. Blandt andet er det vigtigt at iagttage støjhensyn langs større veje og langs jernbanen, blandt andet på den gamle stadiongrund, samt mulig forurening, blandt andet ved jernstøberigrunden.

[INPUT FRA INTERVIEWRUNDEN]

“VAMDRUP ER ET FEDT
STED AT **VOKSE OP**.
ALLE KENDER
HINANDEN OG DER ER
NÆSTEN ALT”

**“KAN DER LAVES MIDLERTIDIGE
AKTIVITETER I TOMME
ERHVERVSBYGNINGER”**

“DER KOMMER VIST IKKE SÅ
MANGE UNGE I BIOGRAFEN”

“SKATERRAMPE PÅ
STADIONGRUNDEN”

“DER MANGLER EN MAC DONALDS
ELLER EN **CAFÉ**, HVOR DE UNGE KAN
MØDES”

“LAV EN **SPILLEKLUB**
TIL DEM DER SIDDER
HJEMME OG SPILLER
PC-SPIL”

1: HVORDAN SKABER VI DEN GODE UNGEBY?

“BMX-BANE PÅ DET
GAMLE STADION”

“BODEN PÅ SKOLEN
TRÆNGER TIL AT BLIVE
MODERNISERET, MÅSKE
TIL NOGET CAFÉAG-
TIGT”

“DER KUNNE LAVES EN KLUB FOR ALLE
ALDERSGRUPPER”

“‘SJOV FREDAG’ ER SJOV FOR
DE SMÅ, MEN FRA 8. KLASSE
FÆNGER HOPPEBORGEN IKKE”

“FEDT AT VI HAR EN SVØMMEHAL”

“SKOLERNE KAN FÅ MEGET
UD AF AT ARBEJDE SAMMEN
MED ERHVERVSLEVET”

“DER MANGLER EN
KUNSTGRÆSBANE”

“DER ER MANGE
SKATERE I VAMDRUP”

1: HVORDAN SKABER VI DEN GODE UNGEBY?

DET VIL VI ARBEJDE PÅ!

- > **AKTIVITETSPARK** (evt. i industribygninger, gokartbane, motor crossbane, drive-in bio).
- > **UNGEOMRÅDE** (centralt, grønt, kreativt og aktivt, evt. med fælleshus og evt. på stadiongrunden).
- > **BEDRE TRANSPORT** til nabobyer (nattog i weekend, supercykelstier).
- > **SPORTSANLÆG O.L.** (belyst skaterbane, cageboldbane, fitness, parkour, kunstgræsbane, atletik, oplyst boldbane).
- > **UNGERÅD** (for de 15–25 årige).
- > **ARRANGEMENTER FOR UNGE** (cafe, diskotek, net café, LAN party, tween-fredag).
- > **MOUNTAINBIKESPOR** byen rundt, måske bane i Frederikkeluk.
- > **PARTNERSKABER** med lokale virksomheder (praktik, elevpladser, laboratorier, fritidsjob).
- > **UNGDOMSBOLIGER** ("den første lejlighed", kollegium).
- > **GRAFFITIVÆGGE.**
- > **ATTRAKTIVE SKOLER**, måske samle skolen fysisk.

Rækkefølgen udtrykker prioriteringen.

PLANFORSLAG

De højest prioriterede emner handler alle om at lave nogle nye faciliteter til de unge. I det grønne område fra Østergade, via Kinotorvet til det gamle Stadion og Margrethelunden skal der tænkes aktivitets- og samværsmuligheder for unge ind.

Flere synes også at de unge skal involveres f.eks. via et ungeråd. Som praktisk løsning blev det foreslået, og der var opbakning til, at to pladser i Vamdrup Byforum reserveres til unge under 25 år. Det vil sikre kontinuitet og at de unge får indflydelse.

> ET STED TIL DE UNGE

De unge i aldersgruppen fra omkring ottende klasse og op efterlyser mulighed for aktivitet og samvær, der passer til deres behov. Det er meget sigende, at der på billedet nederst på siden sidder to unge på taget af pavillonen på Torvet.

Der er mange organiserede aktiviteter i Vamdrup, som de unge kan gå til, men der mangler plads til de unge, der bare vil hænge ud eller mødes med kammeraterne et sted i byen, eller gerne vil dyrke uorganiserede aktiviteter.

De unges ønsker kan deles i tre. De unge efterspørger en café, hvor de kan mødes og være sammen, muligheder for uorganiserede og frivillige aktiviteter udendørs, og bedre vedligeholdelse af de faciliteter, der er. Flere og flere byer indretter dele af de offentlige byrum til aktiviteter for unge. Det kan f.eks. være mulighed for at skate eller multifunktionelle boldbaner. I Kolding er der f.eks. en skaterbane foran kommunens administrationsbygning og aktivitetszoner langs åen.

Torvet er et oplagt mødested, men faciliteterne trænger til renovering, og de matcher ikke de unges behov. I forbindelse med en renovering af Torvet vil det være oplagt

IDEBANKEN

Plads til bevægelse og udfoldelse

- > Mere lys ved Arena Syd ved skaterbanen og fodboldbanerne. Der mangler en atletikbane.
- > Aktivitetspark måske ved det gamle LM lager, eller mellem biblioteket og brandstationen.
- > Ungdomsskolen kan engageres i LAN, café, disco mv. samt samarbejde med Sjøv Fredag.
- > Skøjtebane og kælkebakke.
- > Fitness og parkour.
- > Motor crossbane og gokartbane i tom industribygning.
- > Grafittivæg ved aktivitetspark.
- > Drive-in bio bagved kino.

Udnyt naturen

- > Søbad, søaktiviteter, put'n'take samt gerne et vandrerhjem.
- > Legepark, som i Kolding.
- > BMX-bane eller mountainbike-spor byen rundt eller måske en bane i Frederikkelund.

Boliger med ungdomsappel

- > Ungdomsboliger – to værelses, den første lejlighed, kollegium, alment boligbyggeri, campus.
- > Ungdomsbydel, spændende arkitektur, højprofilert byggeri, eventuelt i gammel station.

Uddannelser

- > Filial af Syddansk Universitet.
- > Café på skolen i stedet for boden.

Bedre transport

- > Supercykelsti til Kolding.
- > Stier til Ødis og Troldkær.
- > Gerne nattog i weekend.
- > Gerne gratis transport.

at tænke udendørs mødesteder og aktivitetsmuligheder for unge ind. Der er mange skatere i Vamdrup. Kunne der f.eks. være en skaterbane, hvor udøverne bliver set, og det er spændende at se på? Eller kunne der være en væg, hvor de unge kan lave graffiti? Det er blot et par af de mange muligheder, der er for at gøre Torvet til et godt sted for de unge.

De unge foreslår, at stadiongrunden indrettes til frivillige og uorganiserede aktiviteter. Der er behov for at renovere løbebanen, og de unge foreslår en bmx-bane. Der kunne også være en skaterbane på stadiongrunden. Aktiviteter til unge på stadiongrunden kunne sagtens kombineres med muligheder for andre aldersgrupper. Mulighederne på stadiongrunden kan kobles sammen med en aktivitetssti, som er beskrevet senere.

Ved Arena Syd efterlyser de unge en udendørs kunstgræsbane til fodbold, så der kan trænes hele året. Sjøv fredag er meget populært for de mindre, men fra omkring 8. klasse og op er der behov for fornyelse af aktiviteterne som f.eks. et diskotek for de ældre elever.

En café står højt på de unges ønskeseddel. Det skal være et sted, hvor de unge kan mødes og hygge sig efter skoletid. En ungecafé på torvet kunne tænkes sammen med udeaktiviteter for unge på torvet, og måske kunne en ungecafé også være et sted for unge, der spiller PC-spil. De mødes privat, men det kunne være sjovere, hvis der var mulighed for at mødes med andre.

De unge kan også forestille sig, at en tom industribygning kunne indrettes til ungeaktiviteter. En gokartbane eller en klatrevæg på en silo har været nævnt som en ide. Der kunne sikkert findes løsninger, uden at det koster specielt meget.

> GIV DE UNGE MEDINDFLYDELSE

De unge foreslår et ungeråd, evt. som lillebror til Byforum. En praktisk løsning vil være at give de unge plads i Byforum og måske kunne de unge få deres egen pulje at råde over.

Fotos af Superkilen på Nørrebro fra henholdsvis Realdania (til venstre) og Politiken (til højre)

> UDDANNELSER I VAMDRUP

En måde at holde på de unge eller medvirke til, at de vender tilbage efter endt uddannelse er, at virksomhederne er synlige i byen. Det kan ske gennem praktikforløb, fritidsjobs, skolelaboratorier mm. Der er også en ide om en filial af Syddansk Universitet i Vamdrup med udgangspunkt i erhvervslivets styrkepositioner.

> TRANSPORT TIL NABOBYER

Hvis Vamdrup skal fungere som bosætningsby, er det vigtigt, at det er let at komme til nabobyerne. Toget giver nærhed til Kolding, men det er nødvendigt også med gode togforbindelser i weekenden, især om aftenen og natten. Det er i dag ikke let at komme med den offentlige transport til nabobyerne, hvilket er et minus. Sammenhængen med nabobyerne kan også tænkes etableret med supercykelstier mm.

> ET GODT UNGELIV SKABER FREMTIDENS BORGERE

De unge ønsker forbedringer, men generelt giver de udtryk for, at Vamdrup er en god by at vokse op i. Om 10 år tænker de, at de bor i et parcelhus og måske i Vamdrup. Også derfor handler om at gøre de unge glade for at vokse op i Vamdrup.

Forslag fra borger om at bygge biblioteket og brandstationen sammen til et kulturhus.

TIL INSPIRATION

Danmarks Idrætsforbund og Indenrigs- og Socialministeriet udgav i 2009 et hæfte med eksempler på udvikling af attraktive og aktive byrum. Følgende tekstuddrag kan være en inspiration for Vamdrup.

De fysiske rammer for idrætsudfoldelse er i dag ikke begrænset til de traditionelle idræts- og sportshaller. Rundt omkring i de danske byer ses en klar tendens til at bruge og indtage byens rum, både hos de idrætsaktive og byernes øvrige borgere. Aktiviteterne er rykket ud i gaden, og der tales om livsstilsaktiviteter. Idrætten er blevet noget, der definerer dig og viser, hvem og hvad du er. Det har været med til at ændre vores definition af det offentlige rum. Nye idrætsaktiviteter, nye brugergrupper, ændrede samværformer er med til at udvide rammerne for byen. Mange steder i byerne indtages til offentlige formål, og en stigende andel bruger byens rum til daglig leg og bevægelse. En stor del af den udfoldelse, som sker i gaden, på pladsen og i parken, er spontane og ofte uformelle aktiviteter, som i deres natur er kreative og uforudsigelige og dermed svære at definere og kvalificere. Idrætsgrene som jogging, mountainbike, rulleskøjter og stavgang er stigende, netop fordi de kan udøves overalt. Andre aktiviteter som gymnastik, svømning og basket samt skating og parkour dyrkes mere og mere i det offentlige rum. Mange af de nye idrætsaktiviteter er karakteriseret ved, at de er regelfrie og kan i princippet dyrkes der, hvor man har lyst, da de ikke nødvendigvis kræver bestemte steder eller baner med bestemte størrelser, dyrt udstyr eller bestemte tider.

Det bør derfor tilstræbes, at der i byen er plads til varierende steder og områder, der understøtter fysisk udfoldelse, aktivitet, leg og sport, ved at der defineres nogle fleksible rammer med udgangspunkt i en særlig udfoldelse, men som stadig tillader en bred brug. De offentlige rum og det mere frie dynamiske byliv, hvor idræt og forskellige aktiviteter kan finde sted, må forstås som et vigtigt element i byen, der kan være med til at skabe liv og mangfoldighed.

Fotos fra Politiken/GoInActive.dk

[INPUT FRA INTERVIEWRUNDEN]

“VEJEN SKAL BANES NU”

“DER KAN ANSÆTTES EN
ERHVERVSCHEF SOM
KAN SPONSORERES AF
ERHVERVSLIVET”

“EN MIDTJYSK **MOTORVEJ**
VIL GAVNE VAMDRUP”

“DEN FINANSIELLE SEKTOR
SKAL OVERBEVISES OM AT
MAN ROLIGT KAN **LÅNE**
PENGE TIL VIRKSOMHEDER I
VAMDRUP”

“**MERE IVÆRKSÆTTERI**”

“VAMDRUP SKAL SATSE PÅ
MANGE FORSKELLIGE SLAGS
ERHVERV LIGESOM I DAG”

2: HVORDAN FASTHOLDER VI VAMDRUP SOM EN STÆRK ERHVERVSBY?

“VAMDRUPS STYRKE ER DE
STORE OG DE MANGE SMÅ
OG GODE VIRKSOMHEDER”

“**DET ER LIGE NU VAMDRUP
SKAL BLÆSES OP SOM
ERHVERVSBY**”

“DER ER IKKE MEGET LEDIGT
ERHVERVSAREAL I VAMDRUP”

“OM 2 ÅR KØRER DE PRIVATE
INVESTERINGER”

“MULIGHED FOR
VIDENSTUNGE
VIRKSOMHEDER”

2: HVORDAN FASTHOLDER VI VAMDRUP SOM EN STÆRK ERHVERVSBY?

DET VIL VI ARBEJDE PÅ!

- > MARKEDSFØRING AF VAMDRUPS ERHVERVSLIV sælge vores by og skabe synlighed.
- > STÆRKERE SAMARBEJDE MELLEML VIRKSOMHEDERNE via bl.a. netværksmøder, projekter og sparring.
- > FOKUS PÅ TOMME BUTIKKER (udlejning eller midlertidig anvendelse).
- > UDVIDELSE AF LUFTHAVN.
- > SMÅ ERHVERVSGRUNDE til mindre virksomheder.
- > ERHVERVSKOORDINATOR SKAL OGSÅ SAMARBEJDE MED SKOLEN (for at højne skolens kvalitet).
- > AFLASTNING AF (TUNG) TRAFIK GENNEM BYEN.
- > FORDELSKORT til Vamdrups butikker for ansatte i Vamdrups virksomheder.
- > BEDRE TRAFIKALE TILKØRSELSFORHOLD for erhvervslivet.
- > MERE ERHVERVSJORD.

Rækkefølgen udtrykker prioriteringen.

PLANFORSLAG

Markedsføring af fordelene ved at etablere virksomhed i Vamdrup og bedre samarbejde mellem virksomhederne og mellem byen og virksomhederne prioriteres meget højt. Der er også fokus på at undgå tomme butikslokaler og flere andre initiativer, der kan fremme erhvervsudviklingen.

> GODE ERHVERVSGRUNDE

Hovedpointen er at bygge videre på de eksisterende styrker. I Vamdrups tilfælde er det de mange virksomheder og de store industrier, som byen har. Vamdrup har været virkelig god til at tiltrække virksomheder og få dem til at udvikle sig. Det skal der gang i igen.

Fire ting går igen som vigtige for at sætte gang i udviklingen igen. Vamdrup skal have velbeliggende erhvervsjord klar. Trafikforbindelserne til motorvejen skal forbedres. Erhvervslivet skal integreres bedre i byens liv, og det skal være lettere at låne penge til opstart eller udvidelser af virksomheder.

Der er ikke meget ledigt erhvervsjord i Vamdrup, og indtrykket er, at omfanget af tomme erhvervsbygninger er begrænset. Der er tomme eller delvist udnyttede erhvervslokaler ved Bavnevej, men der er et forslag om at omdanne erhvervsområderne syd for Bavnevej til boliger og andre byformål, efterhånden som der bliver mulighed og behov for det.

Mange virksomheder har de senere år klaret sig godt og vil sandsynligvis investere i nyt eller i udvidelser de kommende år. Det er derfor nu, Vamdrup skal gøres klar til at tage imod mulighederne.

Erhvervsudviklingen i Vamdrup er tænkt sammen med Nordic Synergy Park, men udviklingen af parken går langsomt. I Vamdrup kobler Nordic Synergy Park sig på

IDEBANKEN

Arealer og lokaler til vækst

- > Ny erhvervsjord kan placeres ved Klebækvej og gerne ud mod Kolding.
- > Mulighed for arealer ved Ødis, hvis der kommer en ny motorvejsafkørsel.
- > Sænk priserne på erhvervsjord for at gøre det mere attraktivt.
- > Kontorfællesskab eller iværksætterhus til servicevirksomheder.

Markedsføring er vigtig

- > Større synlighed over for nye virksomheder og iværksættere.
- > Bedre markedsføring af jord og lokaler og Vamdrups gode tilgængelighed.
- > Vamdrup skal have en bog om byen og dens erhvervsliv.
- > Vamdrup.dk skal sælge byen og inspirere.
- > Bedre markedsføring af lufthavnens virksomheder.
- > Långiverne skal overbevises om, at der er god sikkerhed for lån i virksomheder i Vamdrup.
- > Der skal oprettes en positiv Facebook-gruppe.
- > Korps, der byder tilflyttere velkomne.
- > Markedsføring over for Gislev rejser på parkeringsplads for at få gæster til byen.

Bedre forhold for erhverv

- > Fjern chikaner i midtbyen, så der bliver bedre parkeringsmuligheder til butikkerne.
- > Udvidelse af lufthavn for at styrke erhvervslivet.
- > Lastbiler på Bavnvej skæmmer omgivelserne.
- > Bedre overnatningspladser for lastbiler.
- > Skiltning af passagemuligheder ved tunnelerne.
- > Motortrafikvej hele vejen til Kolding.

Opmærksomhed på midtbyens erhverv

- > Tag kontakt til ejere af tomme butikker.
- > Brug tomme lokaler til midlertidige anvendelser (pop-up butikker), udstilling eller sæt plakater op.
- > Lav tomme butikker om til boliger.
- > De nuværende butikker kunne udvide sortimentet.
- > Der mangler et byggemarked.
- > Lav fordelskort eller mulighed for varebestilling for de ansatte i byens virksomheder.
- > Lav borgeraktier, som kan hjælpe butikker i gang.

Bedre samarbejde

- > Industri og handel skal være bedre til at støtte op om hinanden.
- > Lav netværksmøder for vores erhvervsvirksomheder (a la handelsforeningen).
- > Virksomheder og butikker kan holde åbent hus.

ved Bønstrup Erhvervspark. Det giver god mening at udvikle Vamdrups erhvervsområder her, hvor der er god adgang til motorvejen, nærhed til lufthavnen mv. Der er planlagt store udvidelsesmuligheder, men der skal være byggemodnede arealer, som er klar til etablering af virksomheder. Der er også stadigvæk rummelighed i det eksisterende erhvervsområde, som kan udnyttes og som ligger attraktivt ud mod Koldingvej – eksempelvis langs Dybdalgårdsvej er der attraktive arealer tæt på byen og tæt på det overordnede vejnet. Hvis der etableres en ny motorvejstilkørsel kan området i retningen mod Ødis også blive attraktivt til erhvervsudvikling. Der er et udbredt ønske om, at der i nye områder skal være egnede arealer til mindre virksomheder.

Der er også ønsker om, at Vamdrup skal være attraktiv for kontorvirksomheder og andre byerhverv – dem, der foretrækker at lokalisere sig i et bymidteområde. En mulighed kunne måske være at tænke i kontorfællesskaber eller et iværksætterhus, hvor mindre virksomheder kan leje sig ind og få adgang til sekretær, kantine, printere og andre faciliteter, som kan spare penge i etableringsfasen, og måske kan det tænkes sammen med let adgang til rådgivning. Det er der gode eksempler på mange andre steder.

> DET SKAL GØRES LETTERE AT LÅNE PENGE

De senere år har det været vanskeligt at låne penge til opstart eller investeringer i eksisterende virksomheder i mindre byer som Vamdrup. Det vurderes, at risikoen for at stå med tomme bygninger og manglende lejeindtægter er begrænset i Vamdrup, men der skal gøres noget ved det.

> BEDRE TRAFIKFORBINDELSER

Vamdrup har god beliggenhed med nærhed til motorvejen, men trafikken på Koldingvej og motorvejsafkørslerne er vokset, så der i dag opleves fremkommelighedsproblemer. Der er ønsker om, at fremkommeligheden til motorvejen og Kolding forbedres ved at gøre hele strækningen til motortrafikvej.

> SAMARBEJDE, SYNLIGHED OG MARKEDSFØRING

Der er for lidt synergi mellem erhvervsområdet og den øvrige by. En undersøgelse af, hvad virksomheder lægger vægt på ved deres beliggenhed er, at de er en del af et lokalt fællesskab og har værdi af at kunne trække på lokale underleverandører og samarbejdsparter. Biografen har haft succes med at stille deres faciliteter til rådighed, når de lokale virksomheder har brug for gode præsentationsfaciliteter. Det er et godt eksempel at brede ud. Til sammen har Vamdrup mange ressourcer at tilbyde hinanden. De skal bare gøres synlige. Virksomheder kan måske tilbyde skolepraktik eller eventuelt stille laboratorier til rådighed, eller kan Rockwool eller Isover gøre undervisningen i energi og miljø mere spændende og nærværende? På den måde vil det stærke erhvervsliv i Vamdrup være med til at forbedre undervisningen, og virksomhederne vil få kontakt til fremtidens medarbejdere og få endnu mere goodwill, end de allerede har. En ide fra handelslivet er at lave et medarbejderkort, så der er fordele ved at være ansat på en virksomhed i Vamdrup, og dermed få dem, der pendler, til at handle endnu mere i Vamdrup. Der er også forslag om, at erhvervslivet skal rykke tættere sammen og f.eks. lave netværksmøder ligesom i handelsforeningen. Det kunne måske være en opgave, som kunne løftes af den nye erhvervskoordinator.

> TILSTEDEVÆRELSE AF UDDANNELSE

En udvidet strategi kunne være at få et samarbejde op at stå med en videregående uddannelsesinstitution f.eks. Syddansk Universitet, så der kunne være en del af en uddannelse, et særligt praktikophold eller andet i byen, så det bliver muligt at skabe grund for at blive i byen under en uddannelse. Som det fremgår senere, er der forslag om at oprette et campus (ungdomsboliger) i byen. Det kunne løftes, hvis der bliver et særligt uddannelsesmiljø.

TIL INSPIRATION

Fra 'Planlægning og provinsbyer' (2013), udgivet af Naturstyrelsen og Dansk Arkitektur Center:

> Byg videre på eksisterende styrker.

Understøt vækst og omstilling i de stærkeste klynger og netværk gennem tæt dialog. Man skal ikke gå efter de hurtige gevinster. Det er det lange seje træk, det gælder.

> Opbyg uddannelsesmiljøer der matcher de lokale behov

Erhvervsskolerne spiller en central rolle i byerne, og selv små byer har muligheder for at opbygge stærke, specialiserede uddannelsesmiljøer med stort ejerskab fra virksomhederne. Udlægninger af uddannelser kan være en løftestang.

> Erhvervsudvikling og byudvikling hænger sammen

Synliggør byens erhvervsliv i det fysiske miljø. Gerne direkte ved at bruge produkter og teknologi fra virksomhederne i det offentlige rum. Pointen er, at erhvervslivets vækst bliver synlig og identitetsskabende for byens besøgende og – vigtigst – for de unge som voksne, der har deres daglige gang i byen.

> Skab opbakning

De dygtigste byer balancerer en stærk styring med en høj grad af involvering og erhvervmæssig forankring. Samarbejdet skal række ud over tidsbegrænsede projekter og være langsigtet og varigt. Det drejer sig dybest set om at aktivere de kræfter, der er nødvendige for at skabe en forandring – at mobilisere den sociale kapital.

> Vær innovativ

Byer, der vil være vækstbyer, kan med fordel overveje nye måder at organisere indsatsen på for at få engageret de strategiske partnere i projektet Samarbejdspartnerne kan være private virksomheder, nabokommuner, regionale eller nationale myndigheder og vidensinstitutioner, afhængig af, hvem der er de bedste.

[INPUT FRA INTERVIEWRUNDEN]

“RIGMANDSGRUNDE
NORD FOR BØNSTRUP SØ”

**“DET ER SVÆRT AT FINDE EN
LEJEBOLIG I VAMDRUP”**

“KAN MAN RIVE NOGET NED TÆT PÅ
BYMIDTEN OG BYGGE NYT?”

“LEJLIGHEDER OVENPÅ
NETTO ER POPULÆRE”

“VIGTIGT AT DER ER
VALGMULIGHED
MELLEM VUGGESTUE
OG DAGPLEJE”

3: HVORDAN VIL VI BO I FREMTIDEN, OG HVORDAN KAN VI UDVIKLE ATTRAKTIVE BOLIGOMRÅDER?

**“DET SKAL IKKE VÆRE
ET OLLE-KOLLE”**

“DE NYE BOLIGOMRÅDER SKAL
VÆRE BLANDEDE”

“DER SKAL VÆRE
ÆLDREBOLIGER PÅ
SPORTSPLADSEN”

“ERHVERV SYD FOR BAVNEVEJ
SKAL LAVES OM TIL BOLIGER”

“TREKANTEN MELLEM
ÅERNE OG KIRKEN KUNNE
BLIVE ET ATTRAKTIVT
BOLIGOMRÅDE”

3: HVOR OG HVORDAN VIL VI BO I FREMTIDEN?

DET VIL VI ARBEJDE PÅ!

- > BOLIGER TIL ÆLDRE
(gerne i rollatorafstand fra midtbyen).
- > LØBENDE FORNYELSE AF NEDSLIDTE BYGNINGER I BYMIDTEN ved renovering eller ved nedrivning og genopførelse.
- > BOLIGER TIL BØRNEFAMILIER.
- > BYOMDANNELSE – udvikle og evt. ændre anvendelse af nedslidte områder, f.eks. bynært erhvervsområde mellem Bavnevej og bymidten.
- > FORTÆTNING AF BYEN frem for markudstyknings.
- > BOLIGER TIL UNGE (hvor?).
- > ATTRAKTIVE BYGGEGRUNDE – udvidelse af Vamdrup by med markudstyknings.

Rækkefølgen udtrykker prioriteringen.

PLANFORSLAG

Prioriteringen af fremtidens boliger handler om, at bygge bynært og varieret. Der skal skabes flere boliger til ældre, enlige og unge i de centrale dele af byen, og der må gerne bygges blandet. Boligbyggeriet skal realiseres ved at omdanne nedlagte eller dårligt udnyttede arealer og bygninger i de centrale byområder. Der skal også være attraktive grunde til børnefamilier og nedslidte bygninger skal renoveres i takt med at problemerne opstår.

> BOLIGER TIL FORSKELLIGE ALDERSGRUPPER
Den generelle tendens er, at de unge (+20) flytter til de større byer og venter til lidt senere i livet end tidligere med at stifte familie, men som tallene på side 8 viser, så er der faktisk også mange unge først i tyverne, der flytter til Vamdrup. Seniorer (+60) er aktive, de har udsigt til at leve længere end tidligere, og prognoserne viser, at der bliver flere i fremtiden. Der har også været synspunkter om, at det er vanskeligt at finde en lejlighed i Vamdrup ved eksempelvis skilsmisse. Alt sammen peger på et behov for lejligheder i et moderne byggeri i centrum.

> LEJLIGHEDER TIL UNGE OG ÆLDRE
Behovene for flere lejligheder passer fint med forslagene om at bygge på de tomme grunde i bymidten. Der er forslag om, at stadiongrunden kan bruges til boliger, eller at området på den anden side af jernbanen ved det gamle jernstøberi eller ved det tidligere Danpo kan blive en del af bymidten.

> BOLIGER PÅ STADIONGRUNDEN
Boligbyggeri på stadiongrunden vil blive begrænset på grund af støj fra jernbanen, men måske er det muligt at

IDEBANKEN

Fremtidens boliger

- > Ældreboliger skal være 80 m² – 90 m² eller større og gerne med 3 værelser og fælleshus.
- > Boligbyggeriet skal være blandet til både ældre, unge og familier.

Her kan der opføres bynære boliger

- > Muligheder i Ungdomsgården, på den gamle stadiongrund, på jernstøberigrunden eller Danpo eller i brandstationen.
- > Boliger af forskellig art på arealet mellem Industrivej og Vamdrup Station sammen med sti-forbindelse under jernbanen.

Konkrete forslag

- > Ungdomsboliger på stadiongrunden.
- > Ældreboliger med fælleshus på stadiongrunden.
- > Ældreboliger i Ungdomsgården.
- > 10 etagers hus på jernstøberigrunden til blandet unge, ældre og familier. De unge kan evt. få billigere husleje mod at hjælpe de ældre.
- > Brandstation kan omdannes til boliger med butik i stueplan.

Der er brug for attraktive boligområder

- > Lav blandede boligområder.
- > Grav en sø for at skabe attraktive boligområder.
- > Grunde ved Bønstrup og Søgård Sø.
- > Vestervang mellem Nagbølvej og Røddingvej er tidligere foreslået og nu med i kommuneplanen.
- > Mulighed for attraktiv udstykning mellem Vester Vamdrup og Nagbøl langs Nagbølvej, der senere kan vokse sammen med Lunderskov.
- > Lav tunnel under jernbanen for at fremme boligbyggeri på jernstøberigrunden mv.
- > Lav tunnel for gående og cyklister under Røddingvej ved Arena Syd for at fremme boligbyggeri ved Nagbølvej.

bygge boliger på den østlige del og friholde den vestlige del nærmest banen til grønt område. Udfordringen vil være at få boligerne til at falde ind på en måde, så de harmonerer med det grønne område og ikke bliver en barriere for at bruge det grønne område på stadiongrunden i sammenhæng med Margrethelund. Der var også ideer fremme om, at erhvervsbygningen mellem Kinovej og stadion kan nedrives, og at arealet dels kan give en bedre grøn sammenhæng mellem byen og stadionområdet, og dels give mulighed for boligbyggeri, hvor også stadions gamle parkeringsplads ved stadionvej kan tænkes ind i byudviklingen. Hvordan udnyttelsen af området skal være, forudsætter en nærmere planlægning, herunder at støjhensynene indarbejdes i udnyttelsen af området.

> EN STØRRE BYMIDTE MED PLADS TIL BOLIGER

Muligheden for at udvide bymidten med arealet øst for jernbanen omfatter arealerne syd for Bavnevej, men der lægges også vægt på, at boligbyggeri her ikke må blive på bekostning af virksomhederne. Kun hvis og når der opstår ledige arealer skal mulighederne udnyttes. Udvidelse af bymidten øst for jernbanen hænger også sammen med, at der etableres en tunnel under banen, som kobler de to sider af bymidten sammen. Der er behov for en dialog med virksomhederne og banemyndighederne om mulighederne og for en nærmere planlægning af, hvordan målene kan blive til virkelighed.

Byforum har udarbejdet to illustrationer til inspiration. Illustrationerne er vist på næste side og er fra henholdsvis den gamle stadiongrund (til venstre) og det gamle jernstøberi (til højre). For at byggeri af lejligheder kan blive en realitet, kræver det et godt samarbejde med et almennyttigt boligselskab, der kunne være interesseret i at udføre planen.

> ATTRAKTIVE AREALER TIL PARCELHUSE

En del unge og ældre vil gerne bo centralt, men de fleste og især børnefamilierne foretrækker et parcelhus eller et rækkehus. De seneste flyttetendenser viser, at børnefamilierne nu igen er begyndt at flytte fra de større byer til

mindre byer i oplandet, og renten er meget lav. Det er derfor vigtigt, at Vamdrup er klar og har et godt udbud af byggegrunde.

> OMRÅDET VED HVIDKÆRGÅRDSVEJ

Boligudbygningen er i gang ved Hvidkærgårdsvej, men der er stillet spørgsmål ved, om området er attraktivt nok.

> TREKANTEN MELLEM ÅERNE

Flere har peget på trekanten mellem Kongeåen og Vamdrup Å langs Kirkevej som den ideelle mulighed for boligudbygning. Området ligger landskabeligt godt, syd- og vestvendt og ved åerne og kirken, og så vil det binde syd- og vestbyen sammen. Udnyttelse af området til boliger er ikke uproblematisk. Som det fremgår af kortet side 12 er der en del bindinger i området. Der er interesser i at bevare det frie kik ind mod kirken, og der er beskyttelseslinjer langs åerne. Det betyder ikke, at det vil være umuligt at udvikle området, men der er hurdler at overvinde og ikke nogen garanti for at det kan lade sig gøre.

> OMRÅDET NORD FOR BØNSTRUP SØ

Nordsiden af Bønstrup Sø er nævnt, som en mulighed for et attraktivt område til boliger – både på grund af udsigten til søen, og fordi området er let at komme til fra Kolding og motorvejen. Der er udlagt et areal i kommu-

neplanen ved den østlige del af søen, men det er ikke uproblematisk at udnytte til boliger. Der er holdninger om, at Bønstrup Sø skal bevares som et naturområde til gavn for alle, og området har med den nuværende afgrænsning beskeden størrelse. Der er regler i naturbeskyttelseslovgivningen, som betyder, at de nærmeste arealer omkring søen skal friholdes for byggeri. Det vil derfor være vanskeligt, at udvide området ned mod søen. Ved søens vestlige del er arealerne lave og derfor vil boliger her ikke få god udsigt over vandet, og måske er der problemer med blød bund og det er sandsynligvis også her, der er størst naturinteresser.

> ANDRE AREALER

Der er flere andre muligheder. Vestervang mellem Nagbølvej og Røddingvej er med i kommuneplanen og er også et attraktivt område.

> PROMOVERING AF VAMDRUP

En mulighed kunne være at promovere Vamdrup som bosætningsby. Andre byer har haft succes med at markedsføre sig, og måske er tiden inde til eksempelvis at lave en byggeudstilling med eksempler på nutidens attraktive typehuse. Med Rockwool og Isover liggende i Vamdrup vil det være oplagt at satse på højisolerede huse med høj komfort og lav varmeregning.

[INPUT FRA INTERVIEWRUNDEN]

"DER MANGLER ET
GODT STED I ARENA
SYD TIL **SAMVÆR**
EFTER TRÆNINGEN"

"DER KAN LAVES EN **STI** RUNDT I
VAMDRUP VED AT FØLGE ÅERNE"

"VAMDRUP HAR EN
SPÆNDENDE HISTORIE"

"FORENINGSLIVET ER
FANTASTISK OG DER ER
SUPER OPBAKNING "

"KAN VAMDRUP BLIVE CYKELBY?"

"DER MANGLER PLADS VED **ARENA SYD**
TIL BEACH VOLLEY, BEACH HÅNDBOLD OG
BEACH FODBOLD "

"VAMDRUP STADION
VAR DANMARKS
NÆST STØRSTE"

"VAMDRUP SKAL
HAVE GRØNNE
INDKØRSLER"

"**MOUNTAIN BIKE TRACKS**
RUNDT OM VAMDRUP"

"DER MANGLER AFMÆRKEDE
STIER RUNDT OM BYEN"

4: HVORDAN SKABER VI DEN ATTRAKTIVE BY MED GRØNNE OMRÅDER, STIER OG SPÆNDENDE HISTORIE?

"ARENA SYD MANGLER
OVERNATNINGSMULIGHEDER"

"KAN DER BADES I
BØNSTRUP SØ?"

"BYEN SKAL HOLDES
MERE REN"

"KUNNE FORENINGEN GÅ
SAMMEN OM EN IDRÆTSCAMP
HVOR DE FORSKELIGE
IDRÆTSGRENE INTRODUCERES "

"MOTIONSTIERNE
KUNNE FÅ HISTORISKE
NAVNE"

"FRA KIRKEN VIA VESTER-
GADE TIL ØSTERGADE KAN
MAN SE BYENS HISTORIE"

"HVAD KAN BASTRUP
SKOV BRUGES TIL?"

"BØRNENE SKAL KUNNE GÅ
SIKKERT FRA SKOLE TIL IDRÆT"

"DET GAMLE STADION
KUNNE VÆRE ET STED TIL
ORGANISERET SPORT"

4: HVORDAN SKABES DEN AKTIVE OG ATTRAKTIVE BY?

DET VIL VI ARBEJDE PÅ!

- > BYMIDTEN OG ARENA SYD skal hænge bedre sammen.
- > BEDRE ADGANG TIL SØERNE (både adgang til og rundt om).
- > STADIONGRUNDEN BEBYGGES med boliger til f.eks. ældre og unge.
- > FREDERIKKELUND INDRETTES med bålplads, shelters og toiletforhold.
- > UDBYGNING AF STINET (sammenhængende rekreativt stinet Vamdrup rundt).
- > BYMIDTEN, STADIONOMRÅDET OG KONGEÅEN skal hænge bedre sammen som grønt område.
- > OPGRADERING AF STIER (infoskilte, belysning, belægning, vedligehold, geocaching, fitness).
- > BEDRE FACILITETER VED SØERNE OG ÅERNE (fiskeri, infotavler om fugle, hytter, shelters, mulighed for at bade).
- > STADIONGRUNDEN BRUGES TIL FRITIDSFORMÅL og fastholdes i sammenhæng med Margrethelund .
- > SAMLE AKTIVITETER ved Arena Syd.
- > SYNLIGGØRELSE AF VAMDRUPS HISTORIE – fokus på kulturhistorie, bygninger og infotavler.
- > UDSMYKNING af byens pladser.
- > MERE GRØNT I BYEN (beplantninger, vedligehold, forskønnelse af bl.a. omfartsvej).
- > FASTHOLDE BRANDSTATIONEN i Vamdrup.

Rækkefølgen udtrykker prioriteringen.

PLANFORSLAG

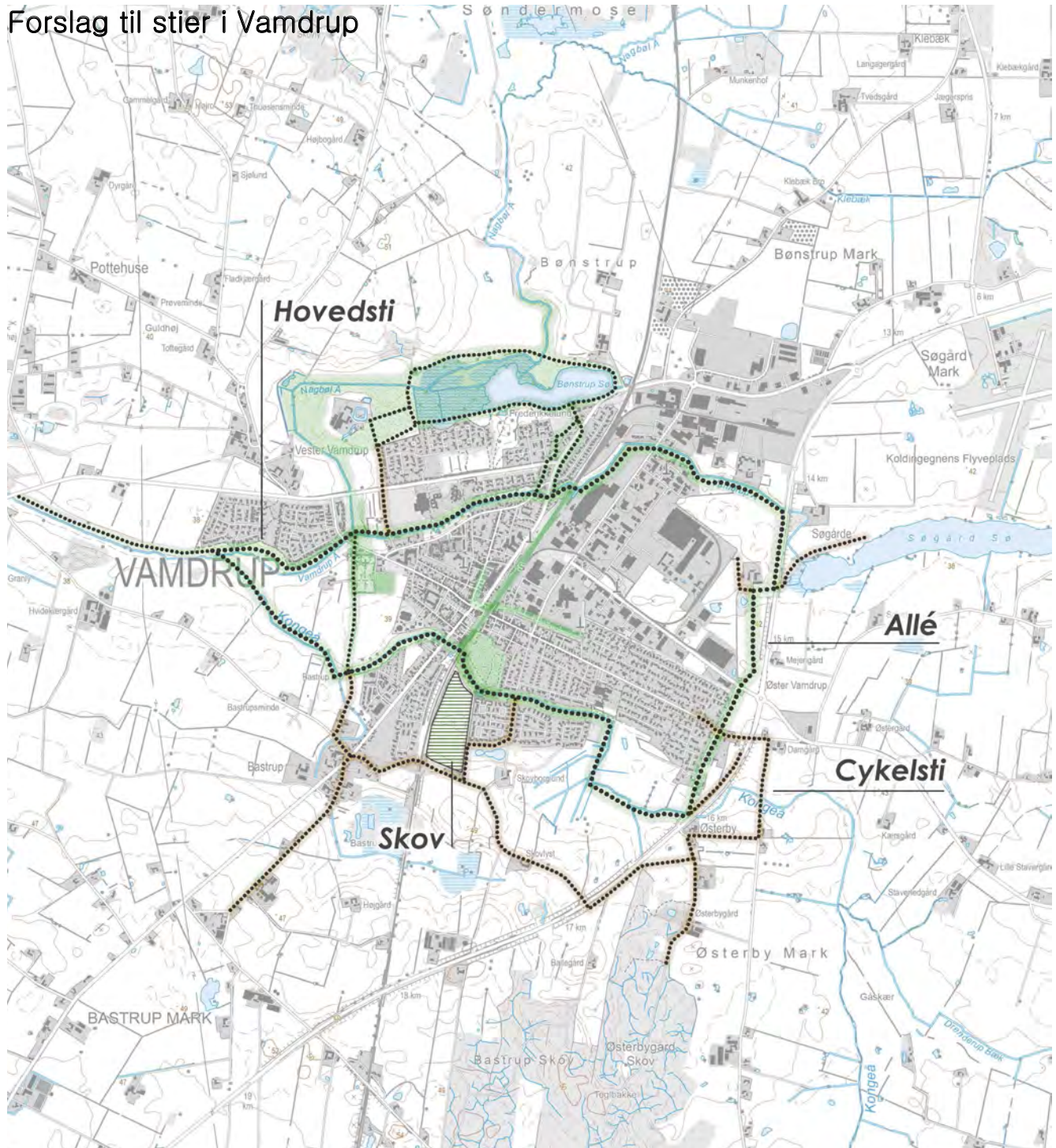
Flere højt prioriterede emner handler om at skabe bedre forbindelser i Vamdrup. Det gælder forbindelserne fra bymidten til Arena Syd, bedre adgang til åer og søer og en rekreativ forbindelse fra torvet via biografområdet og stadiongrunden til Kongeåen, og et sammenhængende stinet, som binder Vamdrups naturområder sammen og giver nye muligheder for at være aktiv. Bag prioriteringen af forbindelser og tilgængelighed til byens fritidsfaciliteter og grønne områder ligger et ønske om, at der er gode muligheder for at dyrke sport og motion både indendørs og udendørs, og at der er smukke grønne områder i og omkring byen.

Udnyttelse af stadiongrunden til boliger til unge, ældre mv. er også højt prioriteret, ligesom der er et stort ønske om bedre rekreative faciliteter, især ved Frederikkellund.

> ET SAMMENHÆNGENDE NET AF STIER I VAMDRUP
Under processen er der på borgerinitiativ udarbejdet en plan for et sammenhængende stinet i Vamdrup. Ideen er, at stier langs Kongeåen og Vamdrup Å skal danne en indre ringforbindelse. Fordelen ved planen er, at det meste af stinet allerede findes, men blot skal forbindes med enkelte nye stier, hvor der er huller i sammenhængen. Det gælder eksempelvis en forbindelse langs Koldingvej, som vil skabe sammenhæng mellem Kongeåen og Vamdrup Å. Dybdalgårdsvej kunne udgøre en del af forbindelsen, og måske kunne forløbet mellem de to åer gøres spændende ved at kombinere stien med beplantning langs Koldingvej. Uden på den indre ring kan der hægtes sløjfer på. Der kan f.eks. laves en sløjfe rundt om Bønstrup Sø og en sløjfe til skovområdet ved Bastrup. De praktiske muligheder for at anlægge stien er ikke undersøgt – eksempelvis hvordan en sti langs Vamdrup Å kan krydse jernbanen og de større veje.

Forslag til stier i Vamdrup

IDEBANKEN

Vigtige naturområder

- > Margrethelund, Frederikkelund (mangler legeplads), Bønstrup Sø, Kongeåen.

Byens sammenhænge

- > Bymidte og stadionområde skal hænge sammen og ikke være adskilte som i dag.
- > Forbindelser på tværs af banen, eks. passage under banen til ABC eller gangbro over.
- > Underføring under omfartsvejen.
- > Åerne er en stor kvalitet og får byen til at hænge sammen, men de skal gøres mere synlige.

Arena Syd og nyt fælleshus

- > Flyt brandstationen til industriområdet og brug de gamle bygninger til cafe eller kultur.
- > Arena Syd skal moderniseres.

Det grønne stinet

- > Vamdrup har mange gode historier, de skal fortælles via infoskilte, Vamdrups egen Margueriterute.
- > Information om Vamdrups historie langs stierne, evt. geocatching eller historiske navne til stierne.
- > Fitness stationer langs med stierne.
- > Mountainbikeruter, f.eks. ved Frederikkelund og gammel losseplads.
- > Bedre markering af cykelbaner.
- > Stier fra bymidten til Arena Syd.
- > Cykelsti til Kolding, gennem Tankedal og Hylkedal.
- > 'Brosti' (pælesti) langs Kongeåen mellem Kongeåskolen og omfartsvejen.
- > Sti til Kongeåen ud til hvor den starter i Østbyen.
- > Forbind byen med Søgård Sø, hvor der findes en sti.
- > Forbind byen med Bønstrup Sø og lav en sti rundt om søen.

Brug søerne til mere

Der er ideer om, at stierne indrettes med fitness stationer, som skal placeres, så de indgår i den daglige rute for mange Vamdrupborgere. Stationerne skal appellere til folks indre legebarn og inspirere til bevægelse undervejs. Der er mange aktive løbere, motionister og friluftsfolk i Vamdrup. I dag bruges vejene i og uden for byen som løberuter. Det fungerer, men er ikke attraktivt. Et stisystem, som det foreslåede, kan blive til glæde for mange Vamdrupborgere og være med til at sælge byen.

Der er behov for en gennemarbejdet plan, som udarbejdes sammen med brugerne og grundejerne. Når der foreligger en gennemarbejdet plan, kan der søges om midler til gennemførelsen, herunder støtte til at indrette fitness stationer mv.

Mountainbike er blevet en populær idræt. I Vamdrup mangler der en god rute. Under processen har der bl.a. være et forslag om at koble Fovslet Skov og Svanemosen sammen.

Stiforslaget i Vamdrup kan bidrage til Naturplan Danmark og indgå i kommuneplan 2017.

> UDNYT BYENS PERLER

Både byens parker samt de to søer har potentialer, som kan udnyttes til at styrke indtrykket af byen og styrke hverdagslivet i byen.

> FREMTIDENS ARENA SYD

Arena Syd er et fantastisk aktiv for Vamdrup, men Arena Syd har en del år på bagen og har ikke de kvaliteter, som et nyt halanlæg har. Der er et behov for fornyelse af Arena Syd. Der er ønsker om, at parkeringsforholdene forbedres, og at ankomsten og indgangspartiet bliver mere tydelig og åben. Indvendigt kunne der arbejdes med at skabe et mere åbent miljø, hvor aktiviteterne er mere synlige. Der mangler overnatningsmuligheder, når der er arrangementer over flere dage. Udenfor er der ønsker om plads til nye aktiviteter som kunstgræsbane, beach fodbold, håndbold og volley, og der er behov for bedre stier og bedre sammenhæng med skolen. Det næste skridt vil være at lægge en plan for fornyelse af Arena Syd.

- > Legeplads for børn og voksne ved søen.
- > Vigeplads ved Bønstrup Sø, efter viadukten.
- > Friluftsbad (ligesom Jels).
- > Vamdrup skal have et søbad.
- > Undgå badeanstalt ved Bønstrup Sø, søen er kun 1 meter dyb.
- > Fremhæv det grønne omruds omkring Bønstrup Sø, giv fiskemuligheder og infotavle om fugle.
- > Små hytter, som kan lejes af lystfiskere med mulighed for weekendkort og overnatning.
- > Nye træer ved Bønstrup Sø.

Det grønne Vamdrup

- > Mere grønt i byen.
- > Større egetræer ved Egevang.
- > Bynær skov mellem Kongeåparken og jernbanen.
- > Kunst ved grusgrav ved Søparken Højvang Nord.
- > Bedre vedligehold af indkørslerne til Vamdrup.
- > Det grønne trænger til vedligeholdelse.
- > Nedkæmp rågebestanden.
- > Den grønne by ved Kongeåens kilder som slogan.

Mulige attraktiviteter

- > Udsmykning af byens pladser, f.eks. med graffiti på udvalgte steder og ellers ingen graffiti.
- > Kunst i rundkørsler.
- > Stadion kan bruges til fritidstiltag (f.eks. multi-bane, BMX, parkour, skaterbane, hundetræning og skøjtebane).
- > Stadion integreres med Margrethelund.
- > Ingen boliger og ingen biler på stadiongrunden.
- > Lav noget Kolding ikke har som f.eks. skaterbane, gokartbane eller paintballbane.
- > Kunstgræsbane til fodbold, f.eks. ved Arena Syd.
- > Boldbaner rundt om Vamdrup Skole.
- > Lys på fodboldbanen.
- > Reklamere for den store og flotte skydebane.

De tidligere tjenesteboliger i Villagade danner et særligt gaderum med fremtrukne frontpartier.

> FORNYELSE AF FORENINGSTILBUDDENE

Foreningerne fungerer rigtig godt hver for sig, men da foreningsrepræsentanterne var samlet var der gode ideer fremme om at samarbejde mere med hinanden og f.eks. lave en fælles introduktion til foreningslivet for børn, hvor de efter en fælles introduktion kan vælge idrætsgren. Der var også ideer fremme om, hvordan foreningslivet og skolerne kan spille bedre sammen efter skolereformen, eksempelvis at aktiviteter for de små kunne foregå på Kongeåskolen, og at foreningerne i det hele taget er mere synlige på skolerne.

> BYEN HAR MANGE GODE HISTORIER

Vamdrup har – når man sætter sig ind i det – en interessant og rig historie, men det kræver netop, at man sætter sig ind i det. Kortet giver et hurtigt overblik over nogle vigtige historiske steder i og omkring Vamdrup. Området er rig på fund fra forhistorisk tid. Vamdrup er som stationsby speciel på grund af stationens funktion som grænsestation. Byen voksede hurtigt op omkring stationen, og man kan se mange gode eksempler på bymiljøer og bygninger fra perioden fra stationsbyen blev til og frem til i dag. Eksempelvis kan man på turen fra Vamdrup kirke via Vestergade, bymidten til Østergade se eksempler fra de forskellige tidsperioder. Der er i Danmarksgade fine eksempler på stationsbyens huse, herunder mange fine længehuse med kvist mod gaden, som er typisk for Vamdrup. Der er gennemført en SAVE-registrering af bevaringsværdige bygninger i Vamdrup, som sammen med den store skat af lokal viden kunne udnyttes til at sætte fokus på Vamdrups historiske kvaliteter. Det kan bruges til at fremhæve de historier, som området gemmer på, evt. via plancher, geocatching mm.

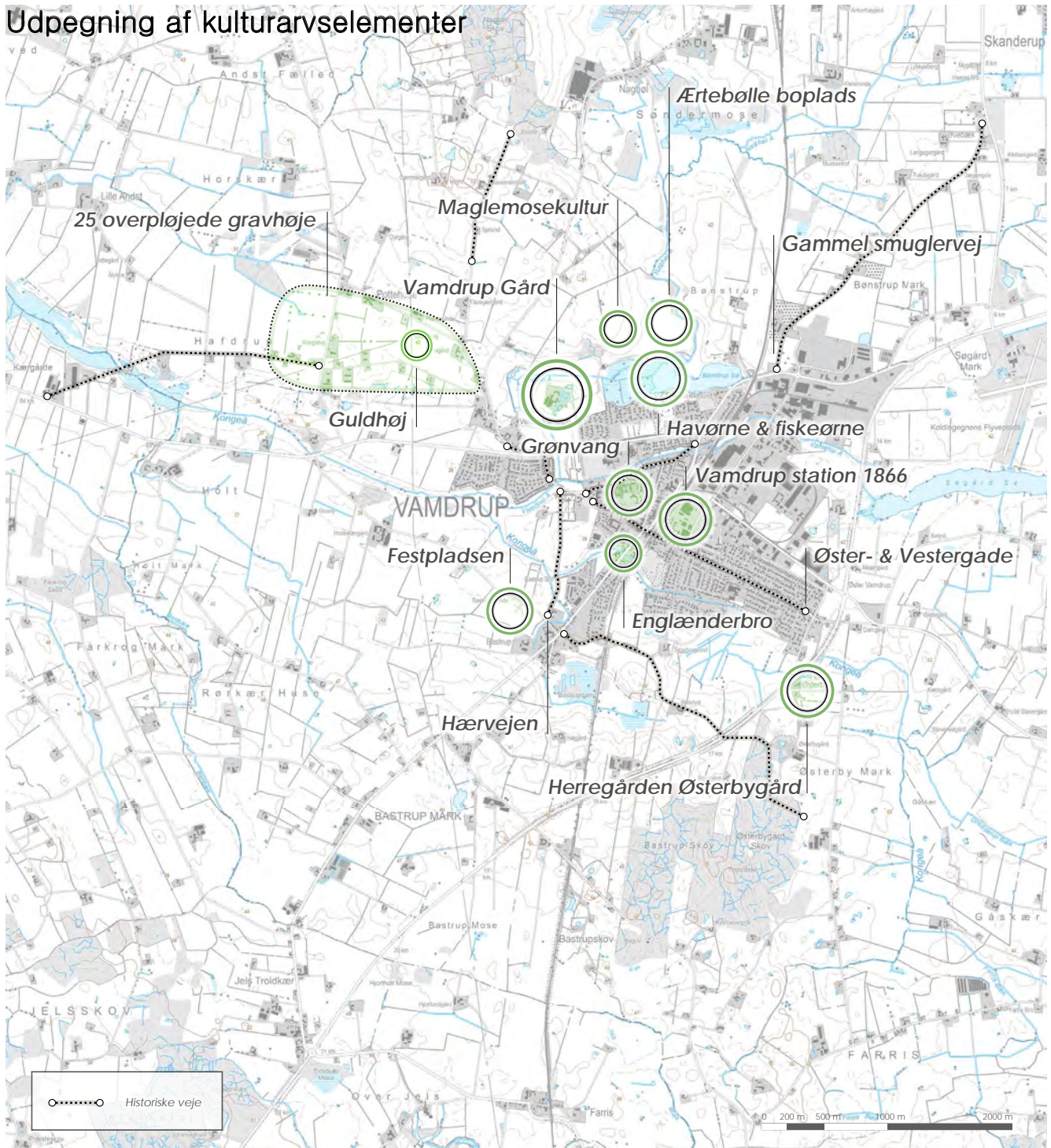
> SØRG FOR VEDLIGEHOOLD OG FORSKØNNELSE

Flere har peget på behovet for, at stier og grønne områder bliver vedligeholdt bedre end i dag. Det er bl.a. blevet nævnt, at der mangler at blive skiftet pærer i lygterne langs stierne.

Enfamiliehusene i Danmarksgade har et fælles præg, og har hver i sær individuelle karakteristika og detaljer.

Udpegning af kulturarvselementer

Flot bevaret hus med afskårne hjørner på det fremtrukne frontparti, oprindeligt skiffertag og velvalgte vinduer.

Fine elementer fra bygningshistorien fra Grænsebyen er bevaret ved de tre 2-plans huse i Jernbanegade.

[INPUT FRA INTERVIEWRUNDEN]

"LUK BUTIKKERNE I
ØSTERGADE OG
VESTERGADE OG SAML
DET HELE OMKRING
TORVET"

**"OPEN BY NIGHT OG
CRAZY HOUR ER EN
KÆMPE SUCCES"**

"VI SKAL HAVE FLERE
TØJBUTIKKER"

"DER MANGLER EN ISENKRÆMMERBUTIK"

"DE TOMME BUTIKKER KUNNE
BRUGES TIL LOPPEMARKED"

"BEHOV FOR
BYFORNYELSE
MELLEM KINO OG
STADIONGRUNDEN"

"NETTO KUNNE LAVES TIL
ET LILLE CENTER"

"FLERE SPECIALBUTIKKER
- HVORFOR IKKE?"

"KINO SKAL ÅBNE MOD ØSTERGADE,
HAVE EN NY SAL OG MERE PLADS I
FOYEREN"

5: HVORDAN SIKRER VI AT BYMIDTEN OGSÅ I FREMTIDEN ER ET LEVENDE OG ATTRAKTIVT MØDESTED?

"KINO HAR STOR
GOODWILL"

"SCENEN VED SIDEN AF
BIBLIOTEKET ER GRIM
OG FORFALDEN"

"STADIONGRUNDEN
KAN BLIVE EN **GRØN**
FORBINDELSE TIL ÅEN
FRA BYMIDTEN
OG KINO"

"KUNST I BYEN"

"TORVET SKAL BRUGES TIL MEGET MERE"

"DER ER LANGT IND TIL DAVIDSEN FOR AT
HENTE SØM OG SKRUER"

"STATIONEN ER ET UTRYGT STED"

"VI HAR INGEN LEGETØJSBUTIK"

"KAN SUPERBRUGSEN IKKE
SÆLGE TOGBILLETTER?"

"BEHOV FOR AT BINDE BYEN
SAMMEN PÅ **TVÆRS AF BANEN**"

5: HVORDAN SIKRES BYMIDTEN SOM LEVENDE OG ATTRAKTIVT MØDESTED?

DET VIL VI ARBEJDE PÅ!

- > FLERE BOLIGER I BYMIDTEN som vil skabe liv og nye bomuligheder.
- > KULTURELT SAMLINGSSTED ved biblioteket og brandstationen (evt. flytning af brandstationen).
- > UDVIDELSESMULIGHEDER FOR BIOGRAFEN mulighed for udvidelse af bygningen og anlæg af et biograftorv.
- > TORVET SOM CENTRUM FOR AKTIVITETER, der spiller sammen med handelslivet (f.eks. Smagens dag, Børnenes dag og Crazy Hours).
- > LØBENDE FORNYELSE AF NEDSLIDTE BYGNINGER I BYMIDTEN ved renovering eller nedrivning og genopførelse.
- > STADIONGRUNDEN SOM AKTIVITETSOMRÅDE til aktiviteter, der kræver mere plads.
- > LIV I TOMME BUTIKSLOKALER f.eks. udstilling og andre midlertidige funktioner.
- > KULTURELT SAMLINGSSTED i UngKoldings bygning.

Rækkefølgen udtrykker prioriteringen.

PLANFORSLAG

Vamdrup har på mange måder en god bymidte. Torvet er samlingspunkt for meget af det, der foregår i bymidten. Rundt om Torvet ligger de fleste af Vamdrups butikker, biblioteket, hotellet, museet og mange andre af byens funktioner, og tæt på ligger biografen. Torvet er stedet for mange aktiviteter. Der er både parkering og grønt, og der er legeplads og steder, hvor man kan opholde sig, slappe af, nyde livet og meget andet. Torvet er også stedet, hvor der holdes arrangementer som f.eks. Crazy Hours, Smagens Dag mv. Torveområdet er let at komme til. Her mødes de store veje, som fører fra oplandet til byen, og der er station og busstoppested.

Østergade og Vestergade har tidligere været levende gader med mange butikker og andre byerhverv. Vestergade har de senere år mistet en del af sin betydning som handeleggade. Der er stadig nogle af de oprindelige funktioner tilbage, men gaden har efterhånden mere karakter af boliggade. Østergade har fortsat en del butikker og udgør sammen med Torvet og området ved ABC Lavpris Vamdrups handelsområde.

Hvad skal der så til for at gøre bymidten endnu mere levende og attraktiv? På prioriteringsmødet skilte tre initiativer sig ud. Der skal bygges flere boliger i bymidten, bymidten skal have et kulturelt samlingssted, og biografen skal have udvidelsesmuligheder og området omkring biografen skal have et løft. I næste række var der en ret ligelig prioritering af flere initiativer. Torvet skal fortsat være stedet, hvor de lokale arrangementer, som understøtter handels- og bylivet, finder sted. Aktiviteter, der kræver mere plads, kan eventuelt placeres på stadiongrunden. Hvor der er tendenser til at bygninger står tomme og forfalder, skal problemerne tages i opløbet. Der skal arbejdes på, at tomme bygninger hurtigt får en ny funktion.

IDEBANKEN

Gør noget ved stationen

- > Hvis stationen ikke bruges, så fjern den.
- > Tunnel under banen, så der er forbindelse mellem Jernbanegade og Industrivej.
- > Cykeloverdækning ved stationen skal repareres.

Skab gode frirum og fælleshus

- > Legepladsen på Torvet skal bevares og fornyes.
- > Sammenbyg brandstation, bibliotek og mødestedet til kultur- og foreningshus til f.eks. også til fællesspisninger, foredragssal og netcafé.
- > UngKolding laves om til kultur- og foreningshus.
- > Toilet ved Torvet.
- > Drive-in biograf.
- > Iværksætterhus i ungdomsgården med butik i stueetagen og et festlokale, der kan lejes.
- > Biografen skal kunne bygge sal 2 og biografortorvet skal være et samlingssted.
- > Ungemiljø, basketbane, mulitbane. løbebane, beachvolley, minigolf, hundetræning, dagplejemødre, dyr på stadiongrunden.
- > Stadiongrunden skal være grønt område og slås sammen med Margrethelund.
- > Bålplads, shelters og toilet ved Frederikkelund.

Koncentrer butikslivet

- > Butikker skal samles i centrum omkring p-plads.
- > Der skal være rollatorafstand mellem butikker.

Der er brug for byfornyelse og vedligehold

- > Byfornyelse af biblioteket, en del private boliger på indfaldsvejene og de tomme butikker.
- > Sørg for udstillinger i tomme butikslokaler, kortvarige lejemål, kreative aktiviteter, reklame for nye butikker på vej osv.
- > Erhvervsadministrator laver plan for tomme butikker.
- > Nedriv Østergade 8.
- > En centerpedel, der tager sig af fejning og ukrudt.
- > Arranger fælles oprydningsdag.

Hold fast i aktiviteterne i midtbyen

- > Smagens dag, Børnenes dag mv. skal bibeholdes ved Torvet. Crazy Hours må ikke falde sammen med Kulturmat.
- > Byfest eller festival med tema ved stadion.
- > Stifte ny musikforening og arranger koncerter.
- > Fælles avis for Vamdrup, Lunderskov og Christiansfeld.

> MERE HANDELSLIV

Vamdrup er fortsat en god handelsby, men der kunne godt være mere handel og aktivitet, når man tager byens størrelse i betragtning.

Der har under processen været forslag om at samle alle byens butikker omkring Torvet. Det vil ideelt set være en god ide. Som kunder kan vi godt lide, at der er mange butikker på et sted. Det skaber, ligesom i et storcenter, et attraktivt handelsmiljø, som holder godt på kunderne og får mange til at køre til fra opland. Et mål om at samle handelslivet omkring Torvet vil være svært at realisere. Mange butikker er sikkert glade for deres nuværende placering, men det kunne være et mål at arbejde for at samle mest muligt af handelslivet omkring Torvet. Det er ikke sandsynligt, at der kommer til at ligge butikker tæt omkring Torvet. Butikker må suppleres med andet, der skaber byliv og spiller sammen med og supplerer handelslivet.

I byer af samme størrelse er der typisk flere tøjbutikker, byggemarkeder mv. Flere butiksljemål med attraktive beliggenheder ved Torvet stod tomme under strategiarbejdet. Der burde være grundlag for at starte butik, café eller lignende i lokalerne. Heldigvis er apoteket flyttet til bymidten og der er åbnet et fitnesscenter undervejs i processen med borgerplanen, men udnyttelse af bymidstens butikslokaler er noget, der hele tiden skal arbejdes aktivt med.

> ET NYT KULTURELT SAMLINGSSTED

Der er også et spændende forslag om at skabe et kulturelt samlingssted, som tænkes realiseret ved at flytte brandstationen ud og bygge brandstationen sammen med biblioteket og Mødestedet. På den måde vil der ved at genbruge de nuværende bygninger være mulighed for at skabe et meget velbeliggende sted for Vamdrups kultur- og foreningsliv. Der er stor opbakning til ideen. Tankerne har bl.a. været, at de unge kunne få et mødested i brandstationen, at biblioteket kunne udvides og gøres mere åbent og tilgængeligt, og at der kan være noget caféagtigt i det sammenhængende kulturhus. Der

skal arbejdes videre med ideen – både med at finde ud af, hvad den skal kunne tilbyde, hvem målgrupperne er, og hvordan et kulturhus kan finansieres.

> BYMIDTENS AKTIVITETER OG ARRANGEMENTER

Der har været forslag fremme om at flytte byens arrangementer fra Torvet til stadiongrunden, men andre mener, at arrangementerne skal fortsætte på Torvet. En løsning kunne være, at arrangementer, der er plads til på Torvet og spiller sammen med handelslivet og bymidtens liv i det hele taget, skal fastholdes på Torvet. Hvis stadion fastholdes som grønt område kunne der tænkes andre former for aktiviteter og arrangementer ind her, som udnytter, at det er et grønt område. Der er allerede flere gode arrangementer i bymidten, som mange deltager i. Arrangementerne er blevet rost og påskønnet meget under processen med borgerplanen, men udviklingen kunne fortsætte. Måske kan der fremadrettet tænkes helt nye aktiviteter på Torvet, og der kunne måske komme nye initiativtagere på banen. Alt sammen kunne skabe mere aktivitet, og gøre det endnu bedre at være Vamdrupborger.

> BYMIDTENS TRAFIK

De store veje mødes i Torvets rundkørsel. Det er indtrykket, at rundkørslen afvikler trafikken godt og bl.a. sikrer, at morgentrafikken kommer relativt gnidningsfrit igennem knudepunktet. Trafiksikkerheden nævnes som et problem. Kombinationen af meget biltrafik og mange skolebørn skaber utryghed, og der er sket enkelte uheld. Der har været ideer fremme om at nedlægge rundkørslen og ændre hele vejstrukturen i området. Rundkørslen er et stort trafiknæg, og den er en barriere, men den afvikler trafikken godt, og det vil være dyrt, at lave trafikstrukturen om. Derfor lægges der op til, at rundkørslen bevares i den fremtidige planlægning for Torvet.

> BYFORNYELSE I BYMIDTEN

Bebyggelsen langs vestsiden af Torvet ligger ideelt for butikker, spisesteder og andre byerhverv. Bymidstens to store dagligvarebutikker, SuperBrugsen og Fakta, ligger

tæt på, og der er en stor parkeringsplads. Hver dag kommer mange kunder til området. Alligevel er udnyttelsen af bygningerne til butikker o.lign. langs Torvets vestside begrænset. Ungdomsgården flyttes og bliver fri til andre funktioner. På andre ejendomme kunne der gennemføres byfornyelsesprojekter med butikker, cafeer og andet i stueetagen og boliger oven på ligesom i den tidligere Netto-ejendom.

De enkelte ejendomme i bymidten er ikke registreret, men det vurderes, at der er flere ejendomme, hvor der er behov for bygningsfornyelse. Det er besluttet, at Østergade 8 skal rives ned, og der er blevet peget på behov for bygningsfornyelse i området omkring biografen.

> FORNYELSE AF STATIONEN

På stationen er ventesalen i brug. Resten af de oprindelige stationsfunktioner anvendes ikke mere. Adgangen til spor 2 sker hen over skinnerne. Stationen betegnes som et utrygt sted, og køb af billet kan være et problem for nogle efter billetsalget ophørte. Muligheden for togtransport har fortsat stor betydning for Vamdrup, men der er behov for forbedring af stationen og stationsområdet. Der er behov for en tunnel til spor 2 og for i det hele taget at opgradere stationen til en tidssvarende station. Hvis der ikke kan findes brugere til stationsbygningen, så kan det engang blive aktuelt med nedrivning. Der er et forslag om at flytte perronen mod syd, så den kommer til at ligge mere centralt i bymidten. En tunnel til spor 2 kunne udformes som en bred stitunnel, der binder bymidten sammen på tværs af banen. Det vil skabe god tilgængelighed til stationen fra begge sider af byen, og det vil binde byen sammen på tværs af banen. Der er også et godt forslag om, at en af butikkerne i nærheden af stationen kunne åbne billetsalg, men kan det lade sig gøre i praksis? Det kunne undersøges. Der har hidtil været statslige puljemidler til forbedring af den kollektive trafik, som kunne være en mulighed at undersøge nærmere. Timemodellen betyder, at hastigheden mellem Esbjerg og Odense skal opgraderes, og i den forbindelse vil det være nærliggende at etablere en perrontunnel i Vamdrup.

> FRA ERHVERV TIL BYMIDTEN SYD FOR BAVNEVEJ

En stitunnel på tværs af banen vil åbne op for byudvikling på østsiden af banen. Erhvervsområdet over for stationen udnyttes i dag ekstensivt og kunne måske omdannes til et bymidteområde, men det skal selvfølgelig afklares, om området kan undværes til erhverv, og om boliger i området kan forenes med erhvervsaktiviteterne længere væk. Under alle omstændigheder kunne det blive et særdeles attraktivt og velbeliggende byområde.

> FLERE BOLIGER I MIDTBYEN

Der har været ønske om flere boliger til ældre, enlige og unge i bymidten. Det kunne omdannelse af området øst for banen, byfornyelse langs Torvets vestside og byfornyelse omkring biografen være en del af svaret på.

> BYMIDTENS GRØNNE OMRÅDER

Mulighederne for leg og ophold i det grønne område midt på Torvet er unikt for Vamdrup og er værd at bevare, men området og dets faciliteter som f.eks. pavillonen og legepladsen trænger til fornyelse, og beplantningen kunne genovervejes. Der er behov for en samlet plan for torveområdet, som tænker torvet, bygningerne omkring og trafikken sammen. Måske kan planlægningen og fornyelsen af torveområdet ske som områdefornyelse.

Bebyggelsen langs Jernbanegade ligger flot trukket tilbage og med fine grønne arealer og træer foran. Den oprindelige struktur er brudt ved SuperBrugsen, hvor den tidligere bebyggelse er revet ned, og enkelte steder brydes det grønne forareal af hegn mv. Bebyggelsesstrukturen bevares fremadrettet, og det vil være ret let at fjerne de hegn mv., som bryder den grønne helhed.

Det er som nævnt besluttet, at Østergade 8 skal rives ned. Det vil åbne op ind til biografen og give mulighed for at skabe et sammenhængende grønt område, der starter på Torvet og som via stadiongrunden og Margrethelund ender ved Kongeåen. En mulighed kunne være at be-

tragte banearealet som en fortsættelse af den grønne kile mod nord, så der skabes forbindelse helt hen til Vamdrup Å.

Der har været flere synspunkter på udnyttelsen af stadionområdet. Nogen ønsker boliger og gerne ældreboliger, andre ønsker at området skal fastholdes som grønt område, men indrettet og beplantet, så det bliver en grøn oase for byens borgere, og så det tænkes sammen med Margrethelund. Der er sandsynligvis enighed om, at hele stadiongrunden ikke skal bebygges. En del af den skal fastholdes som grønt område. Der skal som minimum være en grøn forbindelse på langs, så der skabes et grønt bånd fra bymidten til Kongeåen. Støj fra jernbanen vil under alle omstændigheder begrænse mulighederne for boligbyggeri på arealerne tættest på banen, og hvis området skal bebygges, så skal sammenhængen mellem Margrethelund og de grønne områder på stadiongrunden tænkes sammen. Der var et forslag om at nedrive den gamle erhvervsbygning mellem Kinovej og stadion og bl.a. bruge arealet til at skabe en bedre grøn sammenhæng mellem byen og stadion.

> BYMIDTEN SKAL VEDLIGEHOLDES

Vamdrup bymidte skal udvikles og forbedres, men den skal også vedligeholdes. Flere har peget på, at netop vedligeholdelsen ikke er prioriteret højt nok. Måske kunne der findes en god lokal løsning på vedligeholdelse af bymidtens udearealer og af vejarealer og grønne områder i byen i det hele taget.

TIL INSPIRATION

Publikationen 'Planlægning og provinsbyerne' er udgivet af Naturstyrelsen og Dansk Arkitektur Center i 2013, med følgende anbefalinger:

> Koncentrer butikker

Dagligvarebutikker kan med fordel placeres helt inde i bymidten, da de tiltrækker mange kunder hver dag og understøtter omsætningen i andre butikker, cafeer mv. Det står tit i modsætning til især discountbutikkernes ønske om at ligge i kanten af bymidten ud til en indfaldsvej med mange parkeringspladser og pendlertilgængelighed.

Næst efter indkøb/shopping er sundhedstilbud, sygdomsbehandling og personlig pleje noget, der trækker mange mennesker til bymidten.

> Udnyt tomme lokaler

En anden vej at gå er at supplere med andre funktioner, der bidrager med liv og attraktivitet i bymidten. Her er der et spændende projekt i Skælskør med overskriften 'Kunst i tomme butiklokaler'. Kunstnere og andre kreative tilbydes lokaler og netværk. Til gengæld skaber de liv i bymidten. Håbet er, at det vil holde liv i bymidten og som sidegevinst bidrage til bosætning og erhvervsudvikling i kommunen.

> Boliger i midtbyen

Styrket bosætning i bymidten giver underlag til kultur, service, detailhandel mv. Her gælder det ikke mindst om at skabe boligtilbud til de ældre i bymidten. Det er en fordel for de ældre at bo i byen (nærhed til indkøb, servicetilbud, sundhedstilbud, andre mennesker), for kommunen (nemmere at opretholde et godt serviceniveau) og for butikker og andre servicetilbud i byen. De ældre giver omsætning.

> Bliv inspireret af Bording og Herning

Bording i Ikast-Brande Kommune har taget konsekvensen fuldt ud og omdanner nu byens gamle handelsgade til en attraktiv boliggade.

Herning arbejder efter følgende 10-punktsplan for styrkelse af Herning bymidte

- > Private skal medfinansiere byudviklingen.
- > Brug byen (ny hjemmeside/ny bymidtekoordinator).
- > Flere skal bo i centrum (bl.a. de unge).
- > Der skal se ordentligt ud (bl.a. belægning, vedligeholdelse, renholdelse, tomme butikker, tryghed).
- > Man skal kunne spise brunch i bymidten.
- > Vi vil informere digitalt (synliggøre tilbud).
- > Der skal være et hotel mere.
- > Vinden kan vi ikke gøre noget ved – eller kan vi? (læmuligheder undersøges).
- > Det er ikke altid, solen skinner (fleksibel overdækning undersøges).
- > Bygge et nyt bycenter.

[INPUT FRA INTERVIEWRUNDEN]

“DER ER TRAFIKPROPPER
OM MORGENEN”

“DER MANGLER
KOORDINERING
MELLEM BUS OG TOG”

“DET ER SVÆRT AT
KOMME RUNDT MED
ROLLATOR”

“FARTDÆMPNINGEN I ØSTERGADE
ER IKKE UP TO DATE”

“KOLDINGVEJ OG TANKEDALSVEJ
SKAL VÆRE **MOTORTRAFIKVEJ**
HELE VEJEN”

**“PERSONTUNNEL SOM
STI PÅ TVÆRS AF BANEN”**

“DER MANGLER CYKELSTIER OG
SAMMENHÆNG MELLEM DEM DER ER”

6: HVAD KAN GØRE TRAFIKKEN BEDRE?

“ØSTERGADE BEHØVES IKKE AT VÆRE
GENNEMGÅENDE INDFALDSVEJ”

“DER MANGLER STI
LANGS ØSTERGADE”

“DER MANGLER FORTOVE”

“TAG MIG MED BÆNKE”

“NEMMERE AT SIKRE
SKOLEVEJENE HVIS DER
KUN VAR EN SKOLE”

“KAN BOLIGFORENINGERNE
DRIVE EN **BYBUS**?”
“KØ VED LYSKRYDSENE VED
MOTORVEJSRAMPERNE”

“**BUSFORBINDELSERNE** TIL
HADERSLEV OG VOJENS
ER IKKE GODE NOK”

6: HVAD KAN GØRE TRAFIKKEN BEDRE?

DET VIL VI ARBEJDE PÅ!

- > SKOLEVEJENE SKAL SIKRES med fokus på bymidten og sammenhæng i cykelstinetet.
- > CYKELSTIERNE SKAL HAVE BELYSNING OG GOD SKILTNING.
- > GOD VEDLIGEHOJDELSE, AFMÆRKNING, SNERYDNING mv. af veje, stier og fortove.
- > ORDEN PÅ PARKERING AF BILER (specielt i Vestergade og Østergade).
- > FARTDÆMPNING, HVOR DER ER BEHOV som f.eks. ved Bastrup og i Østergade.
- > BEDRE BUS- OG TOGFORBINDELSER TIL KOLDING-HADERSLEV.
- > TUNNEL TIL SPOR TO TÆNKES SAMMEN MED EN GANG- OG CYKELTUNNEL (skolevej og almindelig forbindelse på tværs af banen).
- > SAMMENHÆNGENDE CYKELSTI TIL KOLDING.
- > FORBEDRING AF STATIONSOMRÅDET (tunnel til spor to, bedre ventefaciliteter, liv i stationsbygningerne, eventuel flytning af stationen mod syd).
- > MERE POLITI OG PARKERINGSVAGTER I BYEN.
- > FREMME SAMKØRSEL være bedre til at tage hinanden med.
- > FLERE NATTOG TIL KOLDING.

Rækkefølgen udtrykker prioriteringen.

PLANFORSLAG

Prioriteringsmødet viste, at der er stor opbakning til, at forbedringerne af trafikforholdene især skal handle om den bløde trafik, dvs. bedre og flere stier, bedre trafik-sikkerhed og god vedligeholdelse af stier og fortove, så alle kan komme frem.

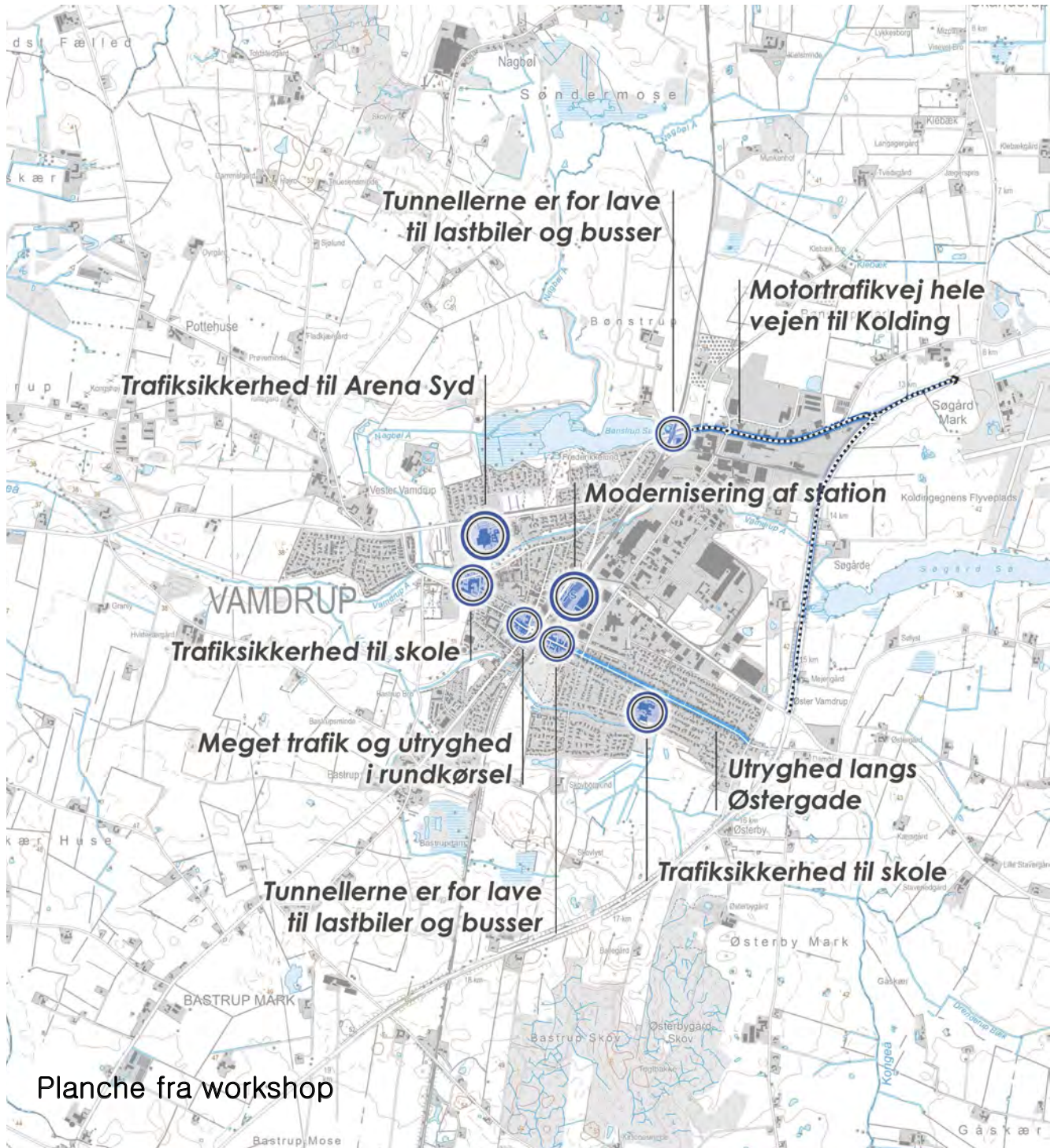
Vægtningen af den bløde trafik hænger måske sammen med, at Vamdrup allerede har gode trafikforbindelser. Vamdrup er opstået som stationsby, og togforbindelserne er fortsat et aktiv for byen. Vamdrup ligger tæt på motorvej E45 og E20 og har dermed god forbindelse til resten af landet og mod Tyskland. Vamdrup har herudover lufthavn, som det også er vigtigt at være opmærksom på, at prioriteringsmødet ikke står alene. Under interviewrunden gav flere udtryk for, at der er behov for bedre vejforbindelse til Kolding og motorvejen, bedre tog- og busforbindelser og en modernisering af stationen. Vamdrup er både en pendlerby og en erhvervsby og er derfor afhængig af, at mange hver dag kan komme både til og fra arbejde.

> BEDRE TRAFIKFORBINDELSER

Udfordringerne med de overordnede forbindelser er, at der i spidsbelastningsperioderne er kø på Koldingvej ved motorvejtilkørslen, at Vamdrup station er utidssvarende, at der mangler busforbindelser, og at lastbiler og busser ikke kan passere gennem tunnellerne ved jernbanen.

Der er ønske om, at forlænge motortrafikvejen, så den dækker hele strækningen ind mod Kolding, ønske om modernisering af stationen, og om bedre busforbindelser og bedre kollektiv dækning aften og nat. Ideerne til modernisering af stationen er beskrevet i afsnittet om bymidten.

> BEDRE TRAFIKSIKKERHED

I Vamdrup er der et ønske om at fredeliggøre bymidten for biltrafik, men der er samtidig også stor forståelse for, at bymidten skal have god tilgængelighed for biler til butikker mv. Essensen er, at det skal være sikkert at færdes på cykel og til fods i Vamdrup. Opdelingen i en skole for de mindste elever og en skole for de største elever i hver sin ende af byen har øget skolevejstrafikken gennem byen og på tværs af bymidten. Der er mange ønsker om at skabe et mere sammenhængende stinet af hensyn til trafikikkerheden og specielt sikkerheden for skolebørnene. Nedrivning af Østergade 8 og anlæg af en grøn kile mellem bymidten og stadiongrunden kan kombineres med at trække skolevejen væk fra Østergade allerede umiddelbart efter tunnelen ved jernbanen. Der er også en række ønsker til bedre afmærkninger af cykelbaner, bedre belysning, bedre renholdelse osv. Samlet er der behov for et eftersyn af trafikikkerheden og af, om der kan gøres mere ud over det, der allerede er gjort.

For at dæmpe trafikken er der bl.a. et forslag om at lukke Østergade som indfaldsvej, så Bavnevej bliver den eneste indfaldsvej fra Koldingvej. Det kan hænge sammen med forslaget om, at Bavnevej på sigt bliver grænsen mellem en udvidet bymidte og erhvervsområdet. Muligheden kunne overvejes nærmere.

Der er også synspunkter om, at der mangler vedligeholdelse af stier og fortove. Det er bl.a. byens ældre, der oplever problemer med at færdes. Der er behov for at tænke veje, stier og fortove igennem set fra den gangbesværedes synsvinkel. Hvor let er det at komme rundt i byen med rollator?

IDEBANKEN

Nedbryd trafikale barrierer

- > Stationen skal flyttes mod syd.
- > Tunnel til spor 2 kombineret med cykeltunnel mellem øst og vest til blandt andet skolebørnene.
- > Lav viadukt mod nord til bilerne.

Sørg for belysning, skiltning og vedligehold

- > Der mangler belysning på cykelsti ved Højvang N.
- > Der mangler belysning ved cykelsti ved Kirkevej og fra Ballegårdsvej til Skovbrynet.
- > Sørg for skiltning ved cykelstier.
- > Sørg for snefydning, vedligehold og afmærkning.
- > Fortove er i forfald.
- > Der mangler hundeposestativ i byen.

Trafiksikker by

- > Rundkørsel på Torvet er velfungerende og bør bevares. Der skal vand på spiren i rundkørslen.
- > Sænk farten ved Bastrup og i Østergade, f.eks. med en rundkørsel ved Bastrup.
- > Skiltning og lys ved Stadionvej.
- > Skolevejen skal forbedres, især ved Vestergade og rundkørslen på Torvet. Asfalt frem for brosten.
- > Der skal mere orden på parkering af biler, specielt i Vestergade og Østergade.
- > Svinget fra rundkørslen til Østergade er skarpt.
- > Bedre adgang til parkering, især ved bager.
- > Cykelsti langs sydsiden af Østergade mod øst tværs over Stadionvej.
- > Grønnegade ensrettes men med dobbeltrettet cykelsti.
- > Biler parkerer på cykelbanerne.
- > Bedre vedligeholdelse af veje og stier, f.eks. ved Højvang Nord (ved Bønstrup Sø).
- > Bedre belysning af eksisterende stier.
- > Mere politi i byen samt parkeringsvagt.

Bedre kollektiv trafik

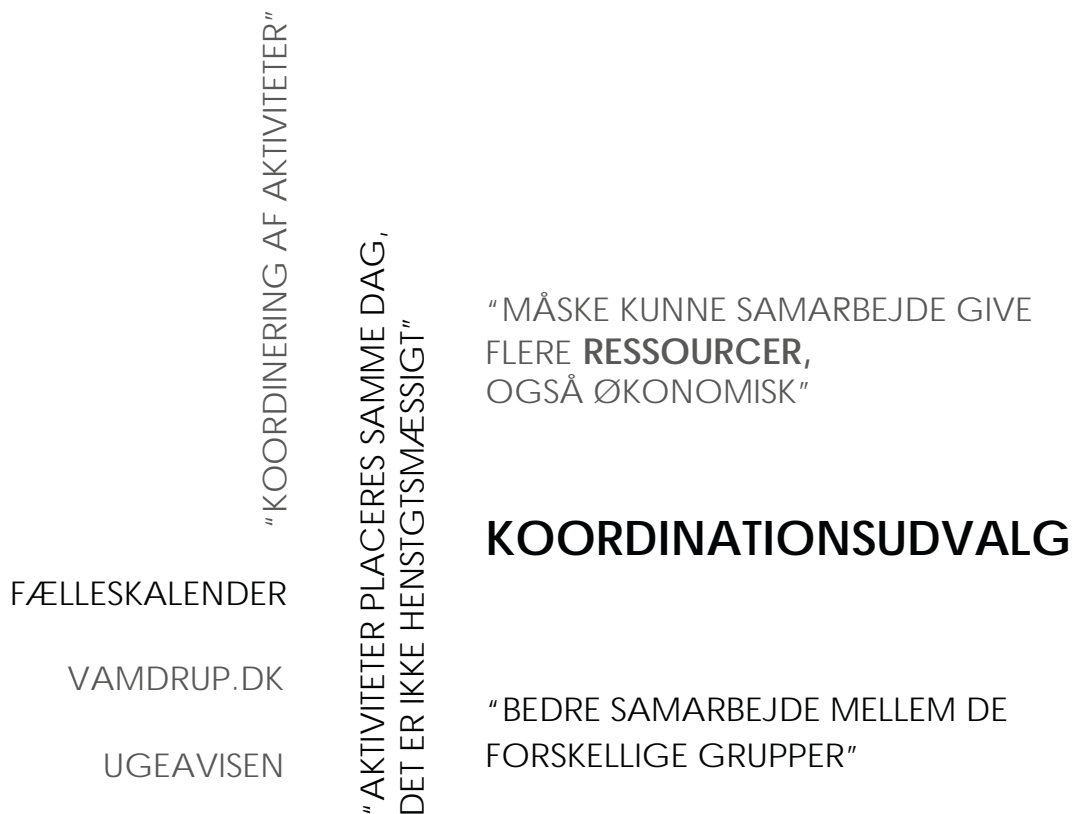
- > Der skal flere nattog mellem Kolding og Vamdrup.
- > Lav nogle "kør-med"-bænke.

Øvrigt

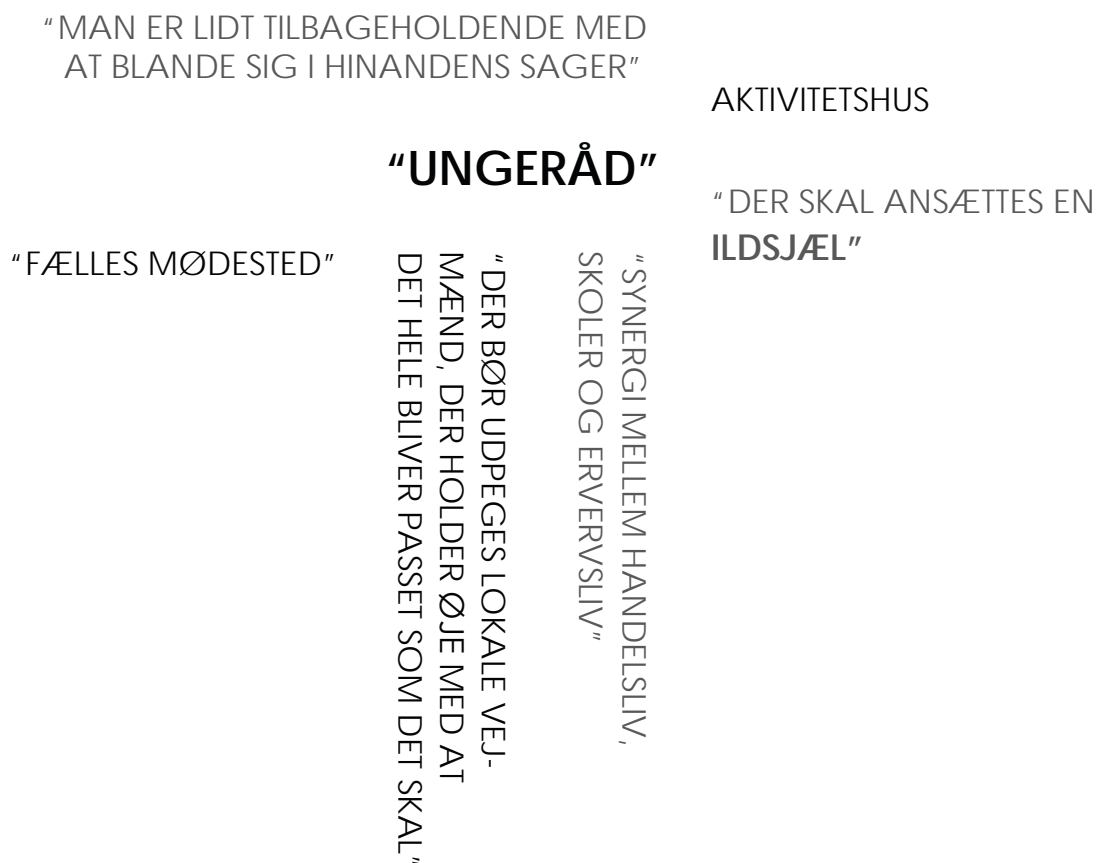
- > Arena Syd parkering mellem åen og Herredsvej.

[INPUT FRA INTERVIEWRUNDEN]

7: HVORDAN KAN UDVIKLINGEN ORGANISERES?

7: HVORDAN KAN UDVIKLINGEN ORGANISERES?

DET VIL VI ARBEJDE PÅ!

Synlig information

- > Mere reklame og markedsføring af byen og dens aktiviteter.
- > Vamdrups hjemmeside som reklame for byen.
- > Vamdrup ugeavis er vigtigt og skal bruges.
- > Forskellige kommunikationskanaler skal bruges.
- > Velkomstpakke til tilflyttere.

Stærkere samarbejde

- > Byforum koordinerer og faciliterer lokale processer om byens udvikling
- > Byforum udvides med 2 pladser til de unge
- > Godt og fast samarbejde med Kolding Kommune
- > Erhvervskoordinatoren varetager en vigtig funktion

PLANFORSLAG

Der er allerede i dag en stærk organisering af ildsjæle i Vamdrup, nemlig i Byforum, som generelt arbejder hårdt på til stadighed at vedligeholde Vamdrup som en driftig og attraktiv by.

I den første workshop kom der forslag om flere netværk frem. De unge ønsker et ungeråd, som praktisk kan organiseres ved at byforum udvides med to pladser til de unge, og i afsnit 2 om erhvervslivet foreslås et netværk for virksomheder i stil med handelsstandsforeningen, og der foreslås også et bedre samarbejde mellem handelsliv, erhvervsliv og byens skoler.

Den nye erhvervsadministrator vil helt klart også kunne være med til at gøre en forskel, da vedkommende kan hjælpe netværkene i gang, ligesom vedkommende kan hjælpe med at følge nogle af de mange konkrete initiativer i byen til dørs.

TIL INSPIRATION

I publikationen 'Planlægning og provinsbyerne' fra 2013 gives følgende billede af organiseringen, og den fordel som byer af Vamdrups størrelse har i denne sammenhæng:

Mindre byer kan med fordel udnytte hurtige og uformelle beslutningsprocesser, gensidig tillid samt handlekraft. Mindre byer kan lettere end de store byer skabe forståelse for, at man ikke kan alt. De små byer er populært sagt

'5-minutters-byer', som ofte er kendetegnet ved et tættere og mere tillidsfuldt personligt netværk, hvor der hurtigere kan skabes opbakning blandt beslutningstagere til fælles satsninger.

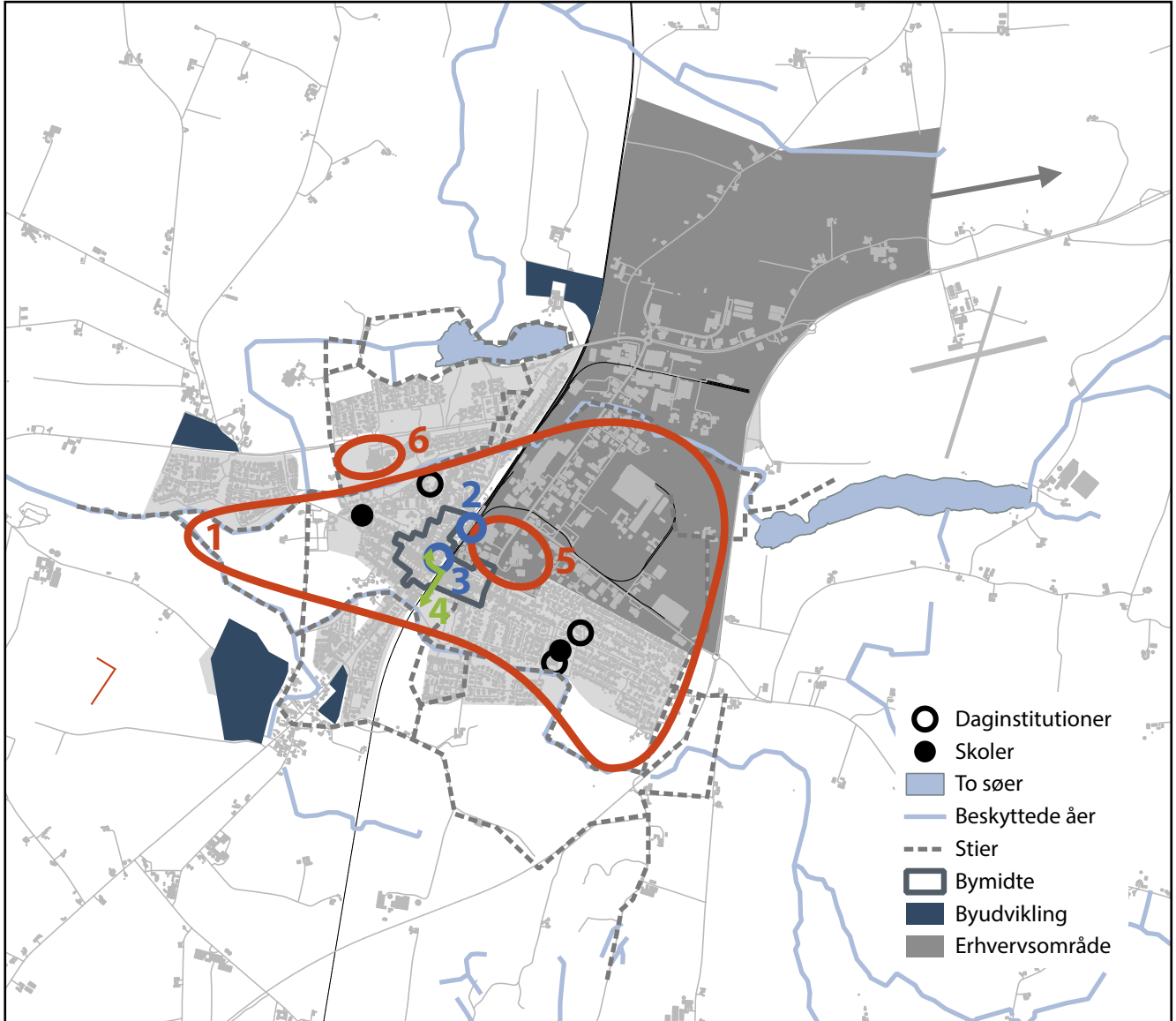
Personligt samfundsengagement og entreprenørskab er uerstattelige ingredienser i succesfuld erhvervsudvikling. Og de er typisk tydeligere og vigtigere uden for vækstområderne. Der skal være ildsjæle, som kan drive udviklingen frem.

VAMDRUP BYFORUM

På vej mod en helhedsplan

Over de næste uger vil Vamdrup Byforum præsentere læserne for nogle overvejelser, som er værd at

SEKS STORE BYUDVIKLINGSPROJEKTER

1. SAMMENHÆNGENDE GRØNT STISYSTEM.
2. OPGRADERING AF STATIONSOMRÅDET MED TUNNEL TIL SPOR 2 OG TIL FÆRDSEL PÅ TVÆRS AF BANEN.
3. KULTUR- OG FORENINGSHUS VED SAMMENBYGNING AF BIBLIOTEKET, CAFÉ MØDESTEDET OG FALCKSTATIONEN.
4. GRØN FORBINDELSE FRA TORVET VIA STADIONGRUNDEN TIL KONGEÅEN.
5. OMDANNELSE AF TOMME INDUSTRIOMRÅDER TIL BOLIGER SYD FOR BAVNEVEJ.
6. FORNYELSE AF ARENA SYD, INKL. UDEAREALERNE.

